

ARAD-I KÖZLÖNY

52. évfolyam, 34. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF
1897—1932.

Péntek, 1937. február 12.

A gyarmatok

Moutey francia gyarmatügyi miniszter cikkében, amely a német gyarmati követelésekkel foglalkozott, elevenére tapintott az egyetemes gyarmati problémának. „A gyarmati lakosságot ma már nem lehet csupán az európai kincstárak szempontjából hasznosító réteggként kezelni, a legtöbb gyarmatterületen a lakosság igen sűrű és a gyarmatosítás nehézségeibe ütközik...” — ezeket írja a gyarmatügyi miniszter és megállapításai egyben a gyarmati kérdés egyetemes válságának rövid, de annál tömörebb magyarázatát adják:

A gyarmat valamikor az Eldorádó ködös fogalmával volt azonos. A statisztika és bürokrácia még nem vette birtokába a gyarmatokat, az emberélet és az arany egyaránt talált tárgyként szerepeltek, amelyekért nem kellett számot adni. Ilyen körülmények között természetesen nem volt gyarmatterület, amely ne hajtott volna hasznát az anyaországnak. A gyarmatterületek polgáriassulása és állami keretek közé illeszkedése azonban rohamléptekkel ment végbe, ami a helyzetben lényeges változást hozott. Nem is olyan régen még kétféle gyarmatot különböztettek meg: olyat, amely letelepedésre is alkalmas volt és olyat, amely kizárólag gazdasági, illetve kereskedelmi hasznát hajtotta. A helyzet gyökeres megváltozását jelenti, hogy ma már tömeges kolonizációról alig lehet szó és gazdasági hasznát is a gyarmatoknak csupán egy része hajt. Hatalmas gyarmatterületek vannak, amelyek nagy anyagi megterhelést jelentenek az anyaország számára.

A legértékesebb és leghasznosabb tengerentúli területek ma jobbra elvesztették már gyarmati jellegüket. Délamerika roppant területén önálló és fejlődésképes államok alakultak, a legjelentékenyebb angol gyarmatterületek pedig az önálló állami lét meggyénjén járnak. Ilyenek: Kanada, Ausztrália, Újzéland és a Délafrikai Egyesült Államok, amelynek legjelentékenyebb államiérfia, Hertzog tábornok éppen a napokban jelentette ki: „Nagyon szeretjük a nagymamát (már mint Angliát), de most már szeretnénk önállóak lenni”. Vannak területek, ilyenek elsősorban a Földközi tengeri francia gyarmatterületek, Szíria, amelynek a francia kormány három éven belül teljes önállóságot ad, továbbá az északafrikai gyarmatok, Tunisz, Algír és Marokkó, ezek az újjáépült, vasúttal, modern közintézményekkel, rádióállomással, százezer lakosu városokkal bíró, öntudatra kapott gyarmatállamok, amelyek ma már pillanatig sem tűnnek, hogy alku, cserebere, vagy adás-vétel tárgyát képezzék. Elképzelhetetlen, hogy Franciaország lemondjon sok milliárd frank befektetés után átalakított északafrikai gyarmatairól, de ettől függetlenül is kizártnak látszik, hogy az eseményeket árgusszemmel figyelő párizsi világ közömbösen szemlélné ezeknek a gyarmatoknak a birtokcseréjét.

Halifax lord angol gyarmatügyi miniszter és Ribbentrop német nagykövet londoni tárgyalásait az egész világ feszült érdeklődéssel kíséri. Embermilliók sorsáról van szó és kérdés, hogy ezek a gyarmatokon éő embermilliók eltűrik-e, hogy „róluk-nélkülük” döntsnek. Először is tisztázzuk, melyek azok a területek, amelyek a gyarmatok újabb felosztása, illetve a nyersanyagok nemzetközi kiakná-

Vorosilov és Blücher Sztalin ellen

Katonai parancsuralmat készít elő a két szovjet tábornok
Sorozatosan tartóztatják le a szovjet magasrangú tisztviselőit és pártembereit

Rigából jelentik: Rigába érkezett hírek szerint Vorosilov és Blücher tábornokok meg egyeztek Sztalin megbuktatásában és a katonai parancsuralom kikiáltásában.

Varsói jelentések szerint a GPU emberei a szovjet területén naponta újabb és újabb vezetőket, gyári és ipari munkásokat, kommunista párttagokat vetnek Sztalin rendeletére börtönbe.

Ukrajnában tegnap a kommunista-párt elnökét tartóztatják le, de hasonló sorsra került 206 vasuti tisztviselő is. Ezeken kívül különösen a gyárak és ipari üzemek külföldi honosságu vezetőit és szakmunkásait tartóztatja le a GPU.

Serkov és Oltava városokban tegnap őrizetbe vették a városi tanácsok elnökeit, a kommunista-párt vezetőit, valamint több állami tisztviselőt. A Kaukázusból hasonló hírek érkeznek, amelyek kiemelik, hogy itt szinte

kettőzött buzgalommal dolgozik a GPU. Tiflisben a kaukázusi szovjetbiztonság képviselőtanácsának elnökét vették őrizetbe. Börtönbe került Mdivani, a köztársaság helyettes elnöke, a Mdivani hercegi család sarja is. Letartóztatottak azonkívül tíz egyetemen tanárt.

Errivánból, az örmény fővárosból ugyan csak letartóztatásokat jelentenek.

Tiflisben egyébként hazaárulási per kezdődött, amelynek vádlottjait azzal vádolják, hogy trockijista összeesküvésben vettek részt és a szovjet kormány ellen lázadást akartak előkészíteni. Azzal a tervvel foglalkoztak a vád szerint, hogy Jezsov belügyi népbiztost és Boris kommunista vezért meggyilkolják. Az összeesküvés vezetői a vád további adatai szerint külföldi szolgálathoz állottak és idegen kém szervezetektől kapták utasításukat. A végcéljuk az volt, hogy Georgiát a szovjet testéből leszakítsák.

Közeli bukást jósolnak Párisban a Blum-kormány számára

Új parlamenti választásokat terveznek politikai körökben —
Ribbentrop londoni tárgyalásai a német gyarmat-igényekről

Párisból jelentik: Francia politikai körökben ismét és ezuttal már éénkebben foglalkoznak a francia parlament felosztatásának és az új választások kiírásának tervével. A Journal úgy tudja, hogy a szélsőbaloldal hozta forgalomba ezeket a híreket és a lap értesülése szerint tényeg igaz annyi a dologból, hogy a szenátus elvesztette végső türelmét a népfrent-kormány politikájával szemben és nem lesz hajlandó a kormány pénzügyi terveit megszavazni. A házfelosztatás hívei állítólá arra számítanak, hogy az új választások a szocialistáknak és a kommunistáknak olyan győzelmet hoznának, hogy azok a radikálisok nélkül is kormányképesek lehetnének.

A francia házfelosztási hírekkel foglalkozik az Echo de Paris című lap is, amely a fentiekkel ellenkezően úgy véli, hogy a szenátus nem járulna hozzá a parlament felosztatásához.

Beismeri a lap, hogy a kormányváltás nagy léptekkel közeledik a beteljesülés felé. A cikk szerint a helyzet kétségteentül súlyos és valószínű, hogy a Leon Blum-kormány néhány hét múlva visszalép.

Itt írjuk meg egyébként, hogy az Excelsior londoni értesülése szerint Ribbentrop német nagykövet a gyarmati követelések előterjesztésével együtt a következő biztosítókat fogja felajánlani az angol kormánynak:

1. Németország ígéretet tesz arra, hogy gyarmatain se szárazföldi, sem tengerészeti, vagy légi támaszpontokat nem fog építeni.

2. Németország kötelezi magát arra, hogy gyarmataira hivatkozva nem növeli tengeri haderejét.

3. Németország gyarmatain nem fog védpolitikát folytatni.

4. A német kormány a gyarmatok benn-

zása esetén birtokost cserélhetnének. Amerika és Ausztrália egyáltalán nem jöhet szóba. A Távolkelet gazdasági lehetőségei Európa számára semmi kilátással nem kecsegtetnek az előretörő Amerikával és Japánnal szemben. India a maga többszázmilliós embertömegével ma már nem gyarmat, hanem egy óriási, új fogyasztóterület. A legtipikusabb gyarmatterület a sötét kontinens, Afrika, de ha sorra vesszük az afrikai gyarmatbirtokokat, kiderül, hogy itt is nagyon csökkent azoknak a területeknek a száma, amelyek még a régi gyarmatpolitikai koncepciónak megfelelő ebanásban részesülhetnek. Az északafrikai gyar-

matokról már szoltunk, Abesszinia a közel-múltban jutott olasz fennhatóság alá, az Egyiptomtól Délafrikáig terjedő afrikai angol gyarmatbirodalomnak egy ta-palatnyi területéről sem mondhat le Anglia.

A londoni gyarmati tárgyalások lecsökkenő anyagát tehát kizárólag bizonyos ültetvényes-gazdálkodásra alkalmas középafrikai őserdőterületek és a sivar portugál gyarmatterületek valamelyike képezheti, feltéve a jelenlegi birtokos hajlandóságát. Halifax lord és Ribbentrop tárgyalásának ha más konkrét eredménye nem is lesz, de fellebbenti a fátylat az általában ismert gyarmati problémáról.

Szombaton: AMEFA-bál!

szülőtteivel szabadelvű módszereket fog alkalmazni.

Ribbentrop londoni német nagykövet egyébként délután 5 órakor megérkezett a londoni külügyi hivatalhoz. A sajtófényképesek és a filmoperatőrök ostrom alá vették. A külügyi hivatal kapujában a nagykövet megengedte, hogy a fényképesek több felvételt készítsenek róla. Ezután német nemzeti szocialista módon felemelte jobb karját és így üdvözölte a fényképeseket, majd bement a külügyi hivatalba, ahol azonnal megkezdte a tárgyalását lord Halifax főpecsétörrel, Eden külügyminiszter helyettesével.

A londoni lapok élesen támadják Portu-

gáliát a semlegességi bizottsággal szemben tanúsított magatartásáért. A „Times” annak a gyanújának ad kifejezést, hogy bizonyos körök így akarnak időt nyerni, mert azt remélik, hogy a tárgyalások befejezéséig a fegyverek már dönteni fognak és a spanyol polgárháború befejezést nyert. Anglia és Franciaország képviselői figyelmeztették a bizottságot, hogy milyen nehézségeket idézhet elő Portugália obstrukciós magatartása és az a körülmény, hogy nem engedi meg a spanyol-portugál határ ellenőrzését. A lap értésére adja olvasóinak, hogy Berlin és Róma titokban támogatják Portugália ellenállását.

Lemond a trónról Vilma holland királynő Julianna trónörökösnő javára

Csütörtökön délután utazott el a trónörököspár Budapestről

HÁGÁBÓL jelentik: A holland közvéleményt nem érte váratlanul a hír: VILMA királynő lemond a trónról, hogy átadja helyét leányának: JULIANNA trónörökösnőnek. A királynő elhatározása mint Hágából jelentik megmászhatatlan és a kormány elnökeivel már el is intézte a szükséges formalitásokat, amelyek a lemondáshoz szükségesek. A királynő régen áll az ország élén és nehéz időkben vezette az ügyeket, egy erős férfit is megszégyenítő energiáival és okossággal. Most pedig pihenni vágyik.

Hír szerint a királynő lemondásával megvárta amíg leánya férjhez megy és így minden tekintetben biztosította a trónöröklés rendjét. Julianna trónörökösnő pár héttel ezelőtt esküdt meg Bernard von Lippe német herceggel, most vannak nászutón Lengyel-, illetve Magyarországon. A fiatalpár nyolc-tíz napon belül hazaérkezik és akkor azonnal nyilvánosságra kerül Vilma királynő lemondása a trónról.

Ausztriába utazott a holland trónörököspár

A holland trónörököspár egyébként szerdán este Budapesten, a Dunapalotában elköltött vacsora után éjfél tájban, a budai „Kis Royal”-ba hajtott. Onnan később visszamentek a Dunapalota Grilljébe, majd innen az Arizona-mulatóba mentek. Olyan jól érezték magukat és olyan jókedvűek voltak, mint még nászujtuk alatt soha. Csak hajnali négy órakor tértek vissza szállásukra, a Gellért-szállóba. A holland trónörököspár továbbra is elárasztják ajándékokkal, főleg virágokkal.

Julianna hercegnő és férje délelőtt 10 órakor kérték a reggelit. A reggelizés alatt Bernhardt herceg a tegnapi vásárolt magyar gramofonlemezeket játszott le. A herceg később a „pezsgő-fürdő”-be ment. Délután közölték a szálloda igazgatójával, hogy délután elutaznak a magyar fővárosból. Elmondták azt is, hogy utjukat Ausztrián keresztül folytatják a Riviéra felé, nászujtuk végállomásáig. A trónörökösnőnek délelőtt egy ismert budapesti szörmekereskedő egy fókabőről készült elegáns

sportkabátot küldött egy levél kíséretében. A levélben a szörmekereskedő hálásan emlékszik meg arról, hogy Hollandiában milyen szeretettel látták annak idején vendégül az odaküldött budapesti és környékbeli gyermekeket.

A holland trónörököspár ma délután két óra tájban tovább utazott Budapestről. Elutazásuk előtt hosszú sétát tettek a gellérthegyi barlangkápolnába és onnan a Bástyára. Az ebéd a trónörökösnő serpenyős rostélyost, férje pedig borjúpörköltöt fogyasztott. Utána narancsot, majd feketekávéval szolgáltak fel nekik. Már távozásban voltak, amikor a trónörökösnőnek valami eszébe jutott. Egy perccel később a pincér már hozta is amit kívánt: egy pohárka barackot.

Bécsből jelentik: Julianna holland trónörökösnő és férje csütörtök délután lépték át az osztrák határt és Zell am Seebe utaznak, ahol találkozhatnak Vilma hollandi királynővel. A trónörökösnő délután hat órakor érkezett Bécsbe.

A lemondott magyar belügyminiszter

beszámolója választói előtt

Szombathelyről jelentik: Ma tartotta meg Rozma Miklós volt magyar belügyminiszter politikai körökben érdeklődéssel várt beszédét választópolgárai előtt. A volt belügyminiszter kijelentette, hogy sohasem kívánt miniszter lenni, hanem híveinek és barátainak, köztük Eckhardt Tibor rábeszélésének engedve vállalta el annakidején Gömbös Gyulától a felajánlott belügyminiszteri tárcát. Már tavaly le akart mondani, de a magyar politikai élet vezetőférfiai elvárták a maradását. A gyűlési rendeletet a spanyol események miatt volt kénytelen kiadni, mert ebben az időben bomlasztó törekvésektől lehetett tartani. Gömbös halála után a Darányi-kabinetnek sem akart tagja maradni és csak akkor vállalta el a tárcát, amikor kiköthette, hogy decemberben lemond. Ebben az időben eljött az alkalom a távozásra, hiszen politikai bizalmatlanságot jelentettek be ellene és összeférhetlenséggel vádolták meg. Ekkor végleg elhatározta távozását.

Véget ért a General Motors munkássztrájkja

DETROITBÓL jelentik: A General Motors művek és a gépkocsilipari munkások között hónapok óta folyó sztrájkkiüzdelem ma megegyezéssel véget ért. A megegyezésnek 5 pontja van.

1. A szakszervezetek 2000 munkása kiüríti a művek három fűtési gyárat. 2. A General Motors művek felhagynak a beadott bünvádi feljelentések további szorgalmazásával. 3. A művek eleget tesznek a munkások ama kívánságának, hogy új, egyetemes szerződést kötnek 6 hónapi időtartamra. 4. Megszüntetik a Nemzeti Gárda mozgósítását. 5. A General Motors művek minden munkásnak február 15-től kezdve 5 százalékos béremelést ad, ami 25 millió dolláros többletet jelent.

Fizessen elő az „Arad-i Közlöny”-re!

Sylvia kemény szíve

Irtá: M.-L. ARSANDAUX

Mikor a földalatti állomásból az uccára léptem, beleütköztem Mérienvalba. Megráztam a kezét:

- Nos, mikor lesz az esküvő?
- Hát nem tudod? Szakitottunk.
- Szegény öregem!

— Sose sajnálj: én szakítottam, nem ő. Nincs dolgod? Gyere velem, a Concorde felé megyek. Elmesélem neked az egészet.

Még szeptemberben, Arcachonban történt. Mérienval egy szövődvényes influenza utókövetkezményeit heverte ki a fürdőhelyen. Szerény kis szállodában lakott és miután Ruthmerék, Sylvia dús, gazdag szülei megérkeztek, minden áldott nap, óra pontosságával sietett le a partra, a nagy szállodához. Egyik nap azután Mérienval néhány percet késett és Sylvia hidegen hányta szemére: ugylátszik mással flörtöl. Mérienval tiltakozott, de Sylvia kijelentette: az ablakból látta, amint a pálmák alatt egy leánnyal fecsegett.

Ez a kislány súlyos beteg volt, már hónapok óta tolokocsin vitték le a napra, a víz partjára. Anyja hozta le, azután otthagya délig. Mérienval lábadózása idején megbarátkozott a kis beteggel, elbeszélgetett vele s még most is, miután Sylviaék megérkeztek, minden reggel változott vele néhány szót.

— Nézze, úgy siettem, — mondta Sylvianak, — hogy magamnál felejtettem azt a könyvet, amelyet pedig kölcsön akartam adni neki.

Másnap, legnagyobb meglepetésre, Sylvia félúton elébe jött. Valamit vásárolni akart a városban, — mondta — kísérje el Mérienval zavarba

jött: kezében szorongatta a beteg kislánynak szánt könyvet.

— Majd máskor adja át, — jegyezte meg Sylvia — most sietek. Jöjjön.

Mérienval némi lelkifurdalást érzett, de mégis boldog volt: Sylvia féltékeny! Másnap megbizonyosodott róla, mert Sylvia megint elébe jött. Mérienval ismét magával hozta a könyvet, de Sylvia semmi áron nem akarta, hogy a beteg kislánnyal szót válthasson.

— Dehát nem hagyhatom el így szó nélkül, tiltakozott Mérienval.

— Hol az a lány? — kérdezte idegesen Sylvia.

— Ott van, a kaszinóval szemben fekszik a napon.

— Az a kis satnya?

Féltékeny! — ujjongott magában Mérienval, de mikor Sylvia a strand felé indult, visszatartotta: — Menjünk a főbejárat felé, hogy átadhassam a könyvet.

— Hát ennyire hiányzik magának? — kérdezte Sylvia.

— Nem, de már két napja feléje se néztem. Szóval így számolta a napokat?

Sylvia! Maga féltékeny! — tör ki Mérienval. — Megtisztel vele.

— Én? Féltékeny? Én, Sylvia Ruthmer? — felelt a leány. — Vegye tudomásul, hogy magának nem szabad mással törődnie, csak velem. Ne felejtse el, ki vagyok. Mit gondol? Hiszen egyre együtt látnak bennünket, mit szólnak az emberek, hogyha egyre ahhoz a kis vakarcshoz fut?

— De Sylvia, egy beteg kislány! Még ha egészséges lenne...

— Fűtyülök rá, annál rosszabb neki.

— Sylvia, hát egy csepp könyörület sincs magában?

— Nincs. Én kijelentem, hogyha odamegy ahhoz a leányhoz, mialatt én várok magára, akkor megmondom annak a féregnek a véleményemet.

Éppen keresztülmentünk a főbejáraton és Mérienval már látta is kis barátnőjét. A beteg is észrevette és felémmosolygott. Mérienval egy pillantást vetett Sylviára és látta, hogy a leány nem tréfál. Nem tehetett egyebet, elfordította a fejét s úgy tett, mintha nem vette volna észre a beteg gyermeket. Mikor a lépcsőn lementek, Sylvia megállt és Mérienval felé fordult:

— Köszönöm, igazán kedves volt magától.

Mérienval a szemébe nézett. De most gyűlölte:

— Maga szívtelen, aljas nő.

— Tessék?

— Szívtelen és aljas nő... Hogy elkerüljem a jelenetet, engedelmeskedtem; maga komisz teremtés és engem csirkefogóságra vett rá. És ezt nem bocsájtom meg magának.

— Hát ennyire tetszik magának az a béka?

— Jobban, mint maga. És vegye tudomásul, hogy soha nem veszem magát feleségül.

— És még aznap este felültem a párisi vonatra, — fejezte be Mérienval — csak nem fogom egész életemet ezzel a gonoszlelkű hetérával eltölteni! Nem vagyok bolond!

CORSO: 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órák

TELEFON: 5-85

BOCCACCIO

a szerelmi költőnek elgondolása, a vidám frivolság és életörömek operettje

Főszereplő: WILLY FRITSCH, HELI FINKENZELLER, PAUL KEMP

A VILÁGKIALLITAS

ALKALMÁBÓL
A KÖZISMERT ILLATSZERÉSZET

VILCHÉRY

1937

„*Secret des Fleurs*”
PUDERT

A nagy doboz egy elegáns puderpuftot is tartalmaz.

AZ ÁRAK VÁLTOZATLANOK

Arad-város egészsége

Mit tartalmaz Dr. Vasile Cucu városi főorvos jelentése az elmúlt évről?

Száznegyvenhét orvos működik Arad-on

Cucu Vasile dr. városi tisztifőorvos a város vezetőségének legutóbbi ülésén előterjesztette évi jelentését a város egészségügyi helyzetéről, valamint a társadalmi segélyezésről. A jelentés szerint az elmúlt évben az arad-i orvosi kamarába 19 új orvos, a gyógyszerész-kamarába 4 gyógyszerész iratkozott be. Az augusztusba eszközölt összeírás szerint Arad-on 147 orvos működik.

Részletesen kitér a jelentés az egyes arad-i egészségügyi intézmények működésére. Ezek közül a központi kórházban 4648 beteg nyert elhelyezést és 4670 fennjáró beteget kezelték. A gyermekkorházban a fekvő betegek száma 1825, míg a kezelésre járóké 4696 volt. A tüdőszanatóriumnak 793, míg a tüdő-diszpenzárnak 319 betege volt. A poliklinikán 1146 beteg állott kezelés alatt. Jelentős szerepet töltött be a magánszanatóriumok is a betegségek leküzdésében, valamint a különböző jótékony intézmények ambulanciái és a társadalom biztosító pénztár.

A mentők 125 esetben adtak első segélyt és 1998 beteget szállítottak el, akik közül 191 ragályos beteg volt.

A jelentés feltünteti a város népmozgalmi adatait is és zárójelben az utóbbi öt év átlagának adatait közli. Ezek az adatok a következők:

Élve születtek 1151-en (1123), holtan születtek 68 (52), elhaltak 1306 (1252), ezek közül életük első évében elhunytak 143-an (198). Arad-város lakosainak valószínű száma 76.333, a születési arány pedig minden ezer lakosra számítva: 15 (14.5), halálozás 17.1 (16.4), gyermekhalandóság 12.2 (17.6), házasságkötések 796 (780), válások 18 (103). A gyermekhalandóság 1935-höz viszonyítva 5 százalékkal csökkent, míg a születések száma 0.5 százalékkal emelkedett.

Beszámol a jelentés a ragályos betegségek terjedéséről. Vörhenyben 311-en betegedtek meg és meghaltak ketten. Diftéria: 124, halálozás 6. Tífusz: 26, halálozás 2. Vérhas: 8, halálozás 2.

A társadalmi betegségek kimutatása a következő: Tuberkulózis: 822, halálozás 232.

Vérhaj: 356, halálozás 6. Rák: 92 megbetegedés. Ezek közül mindannyian meghaltak. Gonorrhea: 119.

Ismerteti a jelentés a társadalmi segélyezés munkáját is. A gyermekmenhelyen 150 gyermeket gondoznak és 1442 gyermeket adtak ki vidékre gondozás végett. A városi szegényházban 414-en nyertek elhelyezést, míg az éjjeli menedékhelyen 273-an kaptak szállást. Beszámol a jelentés a „Szociális Misszió”, a „Principele Mircea” egyesület, a gyermekbarátok egyesülete, a „Crucea Rosie”, az iparos agglomeráció működéséről is. Ismerteti a kol-dusakciót, amelynek eredményeképpen 34.651

adag ételt, 30.193 adag kenyeret, 2166 liter tejet, 164 ezer lei készpénzt-segélyt, 73.425 lei házbérsegélyt, 39.900 lei fa-segélyt és sok ruhát osztottak ki.

Végül megállapítja a jelentés, hogy megalakult a poliklinika gyomorosztálya, a községi segélyezési hivatal, valamint a jótékony egyesületek központja. A sürgősen megvalósítandó kívánságok között a főorvos a következőket sorolja fel: 1. Létesítsenek ideg- és elmegyógyintézetet Arad-on vagy pedig nyissák meg újból a központi kórház idegosztályát. 2. Nyissák meg a gyermekkorház csecsemő-osztályát. 3. Ingyenes orvosi rendelők megnyitása Micălăca-n, Grădiște-n, Șega-n és Pârnea-n. 4. Saját épületet a szülészeti klinikának és a tüdőszanatóriumnak.

A város vezetősége dr. Cucu Vasile főorvosnak alapos jelentéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Elengedték a rovine-i „véres husvét” egyik elítéltjének hátralevő büntetését

az új büntetőtörvény alapján. — Bizottság vizsgálta felül, kilátás mutatkozik-e a javulásra

Rendkívül érdekes határozatot hozott ma az arad-i törvényszék első szekciójának Berov — Tauutu-tanácsa az emlékezetes rovine-i véres husvét egyik elítéltje ügyében. Az új büntetőtörvény egyik szakasza kimondja, hogy ha az elítélt büntetésének háromnegyed részét kitöltötte és kilátás mutatkozik arra, hogy hasznos tagja lesz a társadalomnak, úgy a hátralevő negyedrészt elengedheti a bíróság. Minden esetben bizottság vizsgálja felül az erre vonatkozó kérvényt s a bizottság, amelynek tagja két törvényszéki bíró, a fogházigazgató, az illető felekezeti lelkesze és egy tanító tesz megfelelő előterjesztést a szabadlábrahelyezésre a bíróságnak.

Tizenöt hónap óta az arad-i ügyészségi fogházban van Kelemen István rovine-i gazdalegény, akit a véres husvét vérekezdésből kifolyólag — ahol két ember lelte háálát — az arad-i törvényszék három évi börtönrre ítelt. A Tábla két évre szállította le a büntetést és ebből Kelemen már tizenöt hónapot kitöltött. Védője, dr. Pop Alexandru ismert arad-i ügyvéd beadványt nyújtott be a tör-

vényszékhez, amelyben hivatkozott az új törvényre és kifejtette, hogy védené a börtönben példás magaviseletet tanúsított és bizonyos, hogy kikerülve hasznos tagja lesz a társadalomnak. A kérvényt a törvényben előírt ötös tanács vizsgálta felül, amelynek tagjai: Seracu Adrian tanácselnök, dr. Mager Romu! tanácselnök, Bozgan fogházigazgató, egy tanító, valamint a református egyház egyik képviselője és egy értelmű döntést hozott, hogy ajánlja a törvényszéknek a büntetés hátramaradt részének elengedését. Az ügyvel ma foglalkozott az első szekció Berov — Tauutu-tanácsa, amely dr. Pop Alexandru felszólalása után elfogadta a javaslatot és elengedte Kelemen István további büntetését, elrendelve szabadlábrahelyezését. Kelemen ma délután már el is hagyhatta az arad-i ügyészség fogházát.

URANIA 5, 7.15, 9.15. Tel.: 2-32.

Nagy várakozásoknak megfelelően
„A lányok egymásközt”
lázba hozta Arad-ot.

Szombaton a Fehér Keresztben Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak bálja.

Náthaláz

Tegnap még egyszerűen úgy hívtuk: hűlés. Aki megkapta: meghűlt, náthás, lázas beteg. Ma szociális, társadalmi betegség és tekintettel arra, hogy évről-évre súlyosabb, tömegesebb formában jelentkezik a náthaláz, olyan rettegett hírre kezd szert tenni, mint a pestis a keresztesháborúk idején, vagy a feketehimlő a harmincéves háborúk alatt.

Még senkinek sem sikerült szembe néznie vele, a „Rém”-el. Az ultramikroszkópok és porcellán, szűrők laboratóriumában a leghíresebb bacillus, a dászok kutatják éviizedek óta, egyre kevesebb reménnyel. A kör okozója láthatatlan, megfoghatatlan, leleplezhetetlen parány, valahol az atomok és molekulák méreteinek világában él miriád számra talán az elektronok örökké mozgó, forrongó mikrokosmoszában, ahol a „sápadt halál” hordozója, a „spirochéta pallida” elefánti méretekben végzi pusztító munkáját a náthaláz törpe bacillusaihoz képest és a bakteriológusok a vállalkat vonogatják, ha szóba kerül... A veszettség láthatatlan bacillus és a náthaláz megfoghatatlan, érzékelhetetlen kórokozója egyformán ismeretlen az emberi szem számára s hogy egyáltalán léteznek, csak hatásaikból, munkájuk eredményeiből tudjuk. Így vágat át a Náthaláz évről-évre egyre szélesebb pászmákban, egyre nagyobb területeken a kultúrávilágban Angliától Görögorszáig, felforgatva az élet normális köznapjait és Londonban éppúgy plakátokon alarmirozzák a közhatalóságok a lakosságot, mint például Arad-on. Képeket látunk a „Graphic”-ban, amint a whitechapel munkások kettős sorokban állva, vezényszóra gargarizálnak naponta háromszor egészen enyhe fertőtlenítő oldatokkal, hogy megtisztítsák a leginkább támadott légző-utakat és a helyes irányban megszervezett, a kollektív érdek védelmére beállított egységes egészségvédelmi front eredményekkel is kecsegtet. A modern ember rajon lassan, lassan, hogy nemcsak a dekoratív felvonulásokra alkalmas korunk szervezettégre hajlamos szelleme, de a szociális betegségek leírására is. A járványokkal szemben pedig a legkézenfekvőbb a preventív ellenállás egyöntetű megszervezése, — ha már nem tudjuk egyszerre rátenni kezünket a közös baj erőire, kórokozóira,

Ha igaz a közmondás, hogy „nincsen olyan rossz, amiben egy kicsike jó ne lenne”, úgy bizonyos szempontból még „ajdásos istenesapásnak” is vehetjük a náthaláz európai rohamait, amelyek csaknem minden országban egyforma közegészségvédelmi frontokra tömörítették a vesztélyezett tömegek érdekében a közhatalóságokat. A bajok járványos jelentkezési formái, a maguk megfoghatatlan, gyakran láthatatlan miazmáival valóban csakis az egységes, minden mellékszemponttól védett és azokon felülemelkedni tudó kötelesség és kötelezettségvállalással küzdhetők le, még helyesebben: előzhetők meg, mielőtt még tömegek eszeinek maratalekaul. Egyformán szembe kell néznünk a biológiai és szociológiai járványok fertőzéseiével, amelyek az egységes közvédelmi front hiányában tömegveszedelmekké fajulhatnak és érdemes volna eldönteni, melyik fertőzési forma legveszedelmesebb: ha szembetűnőssé az embert az autobuszon, vagy ha szélsőjobboidali, vagy szélsőbaloldali röpiratokat, eszméket csempésznek a családi asztalára, vagy gyermekei lelkébe. A nacionalizmus és internacionalizmus véglelei éppoly veszedelmes tömegjárványokként bénítják meg a társadalmak egészséges szervezeteit, mint a göröcsövek láthatatlan rémei és nem elég, ha csak beszelünk róluk, ha hiányzik a közrend életérdekeinek védelmére megszervezett preventív felvilágosító akció: hogyan mossuk kezünket naponta és hányszor, miként gargarizáljunk, hogy fertőzésükkel szemben kollektív immunissá válhassunk...? Ha minden országban legalább ugyanolyan gyorsan, a közveszedelmének éppolyan világos felismerésével szerveznék meg a polgárság tömegeinek közegészségvédelmi organizációit a lelki járványok bacillusaival szemben, mint a náthaláz esetében, úgy nyilván kevesebb volna a vita, az eszmék és érdekek összeütközése, a látható és láthatatlan szimptóma, — de egészségesebb, munkabíróbb és egységesebb a közélet, ellenállóbb a közszellem és derültebb az egész atmoszféra, mely mindnyájunkat egyforma törvények alapján vesz körül. (J.)

??? A kanadai ötös ikrek
Arad-on???

PAÁL JÓB RIPOORTSOROZATA:

ASZINPADTÓL

Ferenc József „Schratt Katalin regénye

A TRÓNIG

(5) A bécsi Burg »Nagyságos asszonya«

A reggeli meghitt séták után Ferenc József visszament a schönbrunni kastélyba és onnan rendszerint nyolc felé a Burgba hajtatott. Schratt Katalin a Maximlgassenál újra a gloriétegassei villába ment, ahol rendszerint várta már valaki: Ketterl, a császár lakája. A művész és a lakáj ilyenkor beszéltek meg, hogyan lehet kellemesebbé tenni Ferenc József életét.

(Copyright by ARAD-I KÖZLÖNY and Jób Paál. Utánnymás tilos.)

Reggelijét és ebédjét az íróasztalánál költötte el Ferenc József. A szolgálatot tartó gárdatisztek szobájában a paraván mögött állt egy barna asztal. Ha délfelé ez az asztal hiányzott, akkor mindenki tudta, hogy aznap Schratt Katalin a császárral együtt ebédel és ilyenkor az udvari lakáj ennyit mondott csak az érdeklődőknek:

„Seine Majestät speisen heute zu zweit...”

Ezeket a napokon Ferenc József gondosabban válogatta meg az ételeket, ilyenkor előtért is rendelt és a megszokott kis pohár sörön kívül bort is hűtöttek a konyhában. A kis barna asztalt Ketterl betolta a dolgozószobába, megterítet, a császár felkelt az íróasztala mellől, igazgatott a terítéken és különös előszeretettel nézegette magát a kések csillogó pengéjében. Még azt is megtette ilyenkor — ez rendes szokása volt, ha Schrattot várta — hogy bement a szomszédos hálószobájába és a tükör előtt megvizsgálta, megfésülte a szakállát... Ilyenkor — de csak ezeken a napokon — elővette az éjjeli szekrényéből azt a kis tükört, amelyet Schratt Katalintól kapott és amelyen alul ez állt: „Portrait de la personne que j'aime”, mosolyogva nézte magát a tükörben, azután visszavált az íróasztala mellé és várta Schratt Katalint.

Schönbrunnban és a Burgban azok voltak a derűs napok, amikor Schratt Katalin együtt ebédel a Ferenc Józseffel. A művésznőt a személyzet valóságos imádata. Rajongott érte azért, mert egyedül Schratt volt az, aki a személyzet érdekében a császár előtt szót mert emelni. Schratt vezette be, hogy karácsonykor és a császár születésnapján a lakájok és az inasok ajándékokat kapjanak és Schratt volt az, aki Ferenc József 78.ik születésnapján, 1908. augusztus 18-án — Montenuovo pukkasztására — a személyzetnek vett pakfongórákat nemcsak ezüstórákra cserélte át, hanem az órákhoz díszes ezüstláncokat vásároltatott.

Ferenc József udvarában Schratt Katalin volt a háziasszony és az a cím, amellyel őt Bécs felruházta — „Die gnädige Frau” — valójában megillette őt.

A Burg és Schönbrunn rideg volt, szomorú és sivár, amíg Schratt Katalin kacagása nem hangzott fel a torkokban, ahol előtte csak a kamarilla intrikáiról suttogtak. Ferenc József ruháit molyragta és különös, de így van, hogy forradalom-számba ment az is, amikor Schratt Katalin először elrendelte, hogy a császár nadrágjait kivassalják. A dolgozószoba levegője fulladt volt és vágni lehetett benne a füstöt; valóságos erőszak kellett hozzá, hogy Schratt Katalin ventilátort szereltesse fel ide és ez a ventilátor reprezentálta hosszú időn keresztül a modern technikát a Habsburgok udvarában. Ha a császár Pestre utazott, akkor este nyolckor indult el Bécsből a vonat, órákhoz állt a nyílt pályán, hogy hatkor érkezék meg Pestre és amikor Ferenc József az udvari utazási marsalltól megkérdezte: „Miért tart Mihajlovics Mihály nagyherceg pesti utazása négy óra hosszát és az enyém fél napig?” — a felelet annyit volt csak, hogy a főudvarmesteri hivatal a tradíciókat nem akarja megbolygatni. Schratt megbolygatja ezeket a tradíciókat és a császár se utazott a későbbi esztendőkhöz tovább, mint az orosz nagyherceg...

Ha náthát kapott, vagy meghűlt a császár, Schratt ápolta őt, ő gondoskodott priznicről és beszélt rá a magára keveset adó uralkodót, hogy bevegje a medicinát. Ő gondoskodott illatos Ha-

anna-szivarokról, amelyek néhanapján felváltották a császár számára készült virginiát és regalia mediat. Minden, ami kedves és meghitt és melegenítő asszonyi szívre és gondos asszonyi kézre vall a schönbrunni kastélyban vagy a Burgban: Schratt gondoskodását hirdeti.

A hálószoba sezlonjának párnái is Schratt izlését dicsérik, ő gondoskodott róla, hogy mindig virág legyen a termekben, az ébenfaasztal üvegje alatt leprésselt négylevelű lóheréket ő szedte Hietzingben és Ischlsen a Jaintzenbergen, ő tárgyalta Franck udvari szabóval, a császár civilruhái számára ő választotta ki a szövetet, az ő izlése szerint kerültek nyakkendők a garderooba és Schratt-nak kellett gondoskodni arról, hogy Ferenc József fehérneműjét — kivassalják. Mert: vasalót az ő megérkezéséig nem ismert a Habsburgok udvara. Schratt beszélt rá Ferenc Józsefnek, hogy külföldi utazásaira szmokingot vigyen magával annak ellenére, hogy a császár nevére tiltakozott a „farkok nélküli frakk” divatja ellen.

Élt Bécsben egy gazdag polgár, Stameizmayernak hívták. Mindig egyeneskarimájú, fiakkercalapban járt. Híres volt arról, hogy gyönyörű fehér szakállja volt. Ezt a Stameizmayert hivatta magához Schratt és megkérdezte tőle: mivel ápolja a szakállát, hogy olyan szép fehér. A tanácsokat azután Ferenc József használta fel.

Fürdőszoba nem volt sem a Burgban, sem a schönbrunni villában és Schratt-nak sem sikerült rávenni a császárt, hogy fürdőszobát rendeztesse be. A hálószoba és a dolgozószoba közötti ajtóköz szolgált primitív toaletthelyiség céljaira is és ebben a szűk ajtóközben nyert elhelyezést a telefon.

Farsangvégi mulatságok Buteni-ben

Butenből jelentik: Farsang utolsó szombatján a római katolikus hitközség a kulturház összes termeiben sikerült dal- és táncestetét rendezett Kurcsics Gábor plébános és Izsáky főként vezetése alatt. A vegyes dalárda román és magyar népdalokat adott elő igen nagy hatás mellett és a hitközség tagjaiból toborozott műkedvelők öt egyfelvonásos vígjátékkal szórakoztatták a közönséget, amelynek soraiban ott láttuk Lungu R. Stefan gör. kel. főesperest, dr. Bărsan Ionel közjegyzőt és nejét, dr. Muntean Aurei ügyvédet és nejét, Berdan Gheorghe ügyvédet és nejét, dr. Panigay Béla vezető-járásbíró, Tellmann Andor gyógyszerész, dr. Horga Alexandru ügyvédet, Jurányi Ede malomtulajdonost és nejét, dr. Speter Avram ügyvédet és nejét. A táncmulatság a legjobb hangulatban a kora reggeli órákig tartott.

Farsang utolsó estéjén a buteni németek tartották hagyományos farsangvégi svábjárukat, melyen nemzetiségre való tekintet nélkül a község intelligenciája majdnem teljes számban megjelent és a legszebb egyetértésben mulattak kivilágos virradatig.

Fizessen elő
az „Arad-i Közlöny”-re!

Belpolitikai válság Görögországban?

A kereskedők elrejtették árukészleteiket

Athénből jelentik: A politikai válság híre nem akar elcsúszni. A kormány a rémhírek terjesztői ellen rendkívül szigorúsággal lépett fel és már ma is sok letartóztatás történt. Salonikiben egy lap főszerkesztőjét, amiért lapjában a küszöbön álló rezsimváltozásról elterjedt híreket közölte, gyorsított eljárással a letartóztatás napján két hónapi börtönre ítélték. A kormány a legerélyesebben cáfolja a válságról elterjedt híreket. Növeli az izgalmat, hogy a kereskedők elrejtették árukészleteiket és ezzel nagyarányú árdragítást idéztek elő.

"..... igen, nagyságos asszonyom, nem szükségem több pénzt kiadnia. Jobb krém ennél nem létezik érzékeny bőrre."

67

Háziőrizet alatt áll a két és fél millió értékű értékpapir elégetése körül keletkezett bűnügy két főszereplője

Nyilatkozik a feljelentettek ügyvédje és az egyik hitelező — Ki fogja megfizetni a fő yószámhá-hiteleket? — Május 1-ig tartozásaik kiegyenlítését ígérték a feljelentett uricsalád tagjai

Városszerte nagy feltűnést keltett az Arad-i Közlöny cikke, amelyben beszámolt arról a fantasztikus bűnügyről, amely jelenleg az arad-i bűnügyi hatóságokat foglalkoztatja és amelynek középpontjában egy arad-i uricsalád áll. Mint részletesen megírtuk, az uricsalád birtokában volt egy részvény-pakett, amelynek értékét két és fél millió leire becsülték és amelynek alapján egy arad-i háztulajdonos anyagi garanciákat vállalt több magánzónál és arad-i kereskedőnél a családjáért. Az értékpapírok beváltása nem sikerült és amikor a hitelezők erőlyesen léptek fel, azokat elégették. Az arad-i bűnügyi hatóságok meglepetéssel vették tudomásul, hogy a mai gazdasági viszonyok közepette, akiknek két millió lei erejéig sikerült hitelt szerezni és adósságokat csinálni, amikor komoly vagyonnal bírók nem képesek egy, vagy kétszáz ezer leies kölcsönhöz jutni. Az ügyben a vizsgálat még mindig folyik és előreláthatólag csak a hét végén nyer befejezést, amikor is döntés történik az uricsalád két tagjának további sorsa felett. Egyelőre

az ügy középpontjában álló házaspár háziőrzetben van, azaz naponként kihallgatásuk után hazamehetnek, otthon étkezhetnek és alhatnak, azonban állandó felügyelet alatt állanak,

főképpen azért, hogy ne befolyásolhassák semmiképpen a bűnügyi vizsgálat menetét.

A nagy feltűnést keltett ügynek még mindig vannak tisztázatlan pontjai, amelyeknek kiderítése elsőrendűen fontos a vizsgálat érdekében. Tisztázásra szorul ugyanis,

milyen értékpapírok voltak azok, amelyeket elégették és amelyeknek értékét milliókra becsülték

és mi lehetett az oka annak, hogy ilyen értékeket egyszerűen a tűzbe dobtak. Az ügyben egyébként péntekre érdekes fordulat is történt, amennyiben

több feljelentő visszavonta feljelentését és közölte, hogy május 1-ig haladékat ad a családnak a tartozásaik kiegyenlítésére.

a többi hitelező azonban ragaszkodik az ügy teljes kivizsgálásához, annál is inkább, mert most már hivatalos úton kívánják tisztázni, volt és van-e komoly fedezet a körülbelül két millió leit kitevő adósságokra.

Most kiderült az is, hogy miképpen pattant ki az egész ügy, illetve, hogyan került a bűnügyi hatóságok tudomására. Egyes hitelezők oly információkat kaptak, hogy a család el

akar Arad-ról utazni és miután attól féltek, hogy ebben az esetben nem tudnak hozzájutni követeléseikhez és az utóbbi hetekben amugy is türelmetlenkedtek, mert a fizetési határidők lejártak, a bűnügyi hatóságokhoz fordultak, kérve,

akadályozzák meg az adós családot az elutazásban.

Ennek a kérésnek a nyomán pattant ki a még érdekes fordulatokat magában rejtő érdekes bűnügy.

Sokan főképpen azon lepődtek meg, hogyan lehet, hogy ismert arad-i magánzók és

**!!! A kanadal ötös ikrek
Arad-on!!!**

Mit mond a megvádolt család jogi képviselője?

Ez az egyik vélemény, de megszólaltattuk a súlyos vád alatt álló uricsalád jogi képviselőjét is, aki a következőket mondotta:

— Nem akarok cábévágni a bűnügyi vizsgálatnak, csupán a következőket kívánom leszögezni. Ügyfeleim folyószámhá-hiteket kaptak, másrészt pedig készpénzkölcsönt szabályszerű kötelezvények ellenében. A hitelt oly módon kapták, hogy egy arad-i család garanciát vállalt értük. Ennek a garanciának alapján nyitottak számukra folyószámhá-t. Félrevezetésről tehát nem lehet szó. A hitelezők május 1-ig adtak terminust követeléseik kiegyenlítésére és ügyfeleim kijelentették, hogy eme terminusig a ténylegesen igénybevett összegeket ki is fogják fizetni. Ami itt történt, véleményem szerint — polgári per. További részletekkel a vizsgálat érdekében nem szolgálhatok, csupán annyit kívánok még leszögezni, hogy a hitelezők közül jelenleg csak ketten tartják fenn feljelentésüket.

Igy áll egyelőre a helyzet a milliós ügyben, amelynek rejtelmait a vizsgálat hamarosan tisztázni fogja. A legkényesebb helyzethez az a háztulajdonos került, akinek anyagi garanciájára a hitelszerzés történt és aki az első napon szintén csatlakozott a feljelentők sorához, másnap azonban visszavonta feljelentését és egyelőre várakozó állásponton helyezkedett. A jelenlegi helyzetkép szerint azonban a hitelezők túlnyomó része a kezeken

kereskedők ugyszólván minden komoly biztosíték nélkül hatalmas összegeket hiteleztek. Ebben a tekintetben bizalmas beszélgetést folytattunk az egyik hitelezővel, aki a következőképpen magyarázta meg ezt a körülményt:

— Nem mulasztottuk el a kereskedői óvatosságot, mert a hitelt egy ismert arad-i háztulajdonos garanciájára nyitottuk, egy olyan család garanciájára, amely feltétlenül biztosított volt ezekre az összegekre. Az illető háztulajdonos kijelentette, hogy a családnak legális járandósága van külföldön, olyan járandóság, amely törvényes úton fog bekerülni az országba és amelynek összege milliókat tesz ki. Utólag kiderült, hogy a garanciát adott háztulajdonos — szintén áldozat. Egészen a legutóbbi napokig meg voltunk győződve arról, hogy ezek a milliók léteznek és türelmesen vártunk. Később azonban megingott ez a meggyőződés, gyanakodni kezdtünk, egyet-mást meg is tudtunk és akkor fordultunk a hatóságokhoz. Véleményünk szerint ebből az esetből nagyszabású bűnügy kerekedik. Mi senkinek rosszat nem akarunk, viszont károsodni sem kívánunk. Egyelőre csak ennyit mondhatok, a legközelebbi napokban esetleg már közelebbi részletekkel is szolgálhatunk, olyan részletekkel, amelyek nagy feltűnést és meglepetést fognak kelteni.

követeli pénzét, ami viszont a háztulajdonosra nézve súlyos anyagi következményekkel járna. A legközelebbi napok feladata tehát tisztázni a jelenleg legfontosabb körülményt: ki fizeti meg a milliókat és főként — miből? —

Ez az a probléma, amely az összes beavatottakat foglalkoztatja. Alítólág egy előkelő bucuresti-i ur vállalta magára ennek a meglehetősen kényes problémának elintézését. (—rosi)

Drávói intézkedések

az új német büntető-törvénykönyvben

Berlinből jelentik: Az új német büntető-törvénykönyv elkészült. Az új törvénytervezet ugy társadalmi, mint jogi szempontból egyedül áll az egész világon. Könnyörtelen szigorúsággal tipor le minden büncselekményt és a legsúlyosabb elbírálás alá a hűség elleni cselekedeteket veszi. Az új törvénytervezet drávói büntetéseket ír elő, így a börtönbüntetésen kívül a megbecstelenítést és a megfélemlítést is. A devizák eltitkolása és a valuták elrejtése halálbüntetéssel is járhat. Megfélemlítésre azt ítélik, akit másodizben mondanak ki bűnösnek fajgyalázás büntetésében. A magzatelhajtás ezentúl a gyilkosság kritériumát meríti ki.

CENTRAL 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor.

PREMIER!

TELEFON 2—85,

TARZAN, a bravuros rendőrkutya

Szenzációsámba menő kalandorfilm.

Minden előadás előtt fellép a világhírű bűvész, prof. MELIDIS városunkban még soha nem látott válogatott műsorral: bűvészet, hasbeszélés, átváltozás stb. Ufferini egyetlen vetélytársa Rendes olesó helyárák!

SELECT: 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor
TELEFON: 2—84.

A vörös pimpernel

LESLIE HOWARD MERLE OBERON

HIREK

100 CSODA 100 dollárért

New-Yorkból jelentik: Az amerikai idegenforgalom vezérei nagyszabású mozgalmat indítottak meg. Nem a külföldi turistákkal, hanem elsősorban saját honfitársaikkal akarják megismertetni a nagy amerikai városok nevezetességeit. „Száz csoda száz dollárért!” — olvasható a hatalmas plakátokról. Száz dollárért Bostontól New-Yorkig utazhatik a yenki.

A turista az első „csodával” Bostonban találkozhatik. Ötezer gyára van és a bostoni Harvard-egyetemen 200 tanár 36.000 egyetemi hallgató előtt tart előadást — mondja a hirdetés. Clevelandban a kikötőt kell megcsodálni; évente 20 millió tonna szilvát raknak hajóba. Pittsburgnak 850 hídja van. A pittsburgi Carnegie-háiban hetenként négyszer háromszáztagú zenekar ad hangversenyt. Detroit a gépkocsik városa. Reggel hét órától este hét óráig félpercenként egy modern gépkocsi születik Detroitban! Csikágóban először a nagy vásárcsarnokhoz vezet az út. Ennél nagyobb területű és nagyobb forgalmu vásárcsarnok nincs is a világnak. A csikágói strandon naponként 200.000 ember fürdik. A csikágói G. A. áruház huszonegyedik emeletére pedig egy óriási templomot építettek. A nagy plakát azután tovább sorolja Amerika „csodáit”. Washingtonban például a Capitolium, az állami nyomda, a nagy könyvtár és a vöröskereszt épülete csoportja várja a turistát. Buffalo legnagyobb nevezetessége a — Niagara-vízesés. Itt épült fel a világ legmodernebb turistaszállója és gépkocsi-parkja.

A hosszú utazás után végre New-Yorkba ér a turista. Először a Manhattan felhőkarcolói, azután a világ leghosszabb és leghíresebb utcája: a Broadway, majd a híres Brooklyn-híd szerepel a newyorki „csodák” között. Philadelphia többek között arról az uszodájáról híres, amely éjjel-nappal nyitva van és éjszaka többen türdenek benne, mint nappal! A philadelphiai kirándulás után újra a newyorki „csodákra” kerül a sor. A néger város, a Fifth Avenue, a 385 mtr. magas és 97 emeletes Empire State Building — világ legnagyobb épülete.

Mind ez száz dollárért..!

— AZ INSTITUTUL METEOROLOGIC CENTRAL BUCUREȘTI jelentése: Átmenetileg derült idő várható az ország keleti felében, míg a nyugatban felhősödés. A hőmérséklet lassan emelkedik. A Banat-ban és Oltenia-ban olvadás lehetséges.

— Atholl angol hercegnő Maria özvegy anyakirálynénál. București-ből jelentik: Maria özvegy anyakirályné ma a cotroceni-i palotában ebédet adott Atholl hercegnő és kísérete tiszteletére. Ezen az ebéden részt vett Tătărescu miniszterelnök is. A pénteki nap folyamán ünnepélyes fogadtatás lesz a parlament könyvtártermében Atholl hercegnő és kísérete tiszteletére.

— Az „I. Carol-rend” új tagjai. București-ből jelentik: Az uralkodó az „I. Carol-rend” tagjaivá nevezte ki ezredesi rangban Prezan marsallt és Titulescu volt külügyminisztert, Tătărescu miniszterelnököt pedig lovagi rendben a nagykeresztjei tüntette ki.

— Magyarországra készül Windsor hercege. Keszthelyről jelentik: Az itt megjelenő egyik lap közli, hogy Festetics György herceg vadászatra hívta meg birtokára Windsor Edward herceget, aki a meghívást elfogadta és a vadászaton való részvételt megígérte.

— ELHALASZTOTTÁK A BEVONULÁSKAT. București-ből jelentik: A Capitala jelentése szerint a március 1-e és 10-e között szokásos katonai bevonulást az idén elhalasztották. Az 1937. kontingens bevonulása későbbi időpontban történik.

— Élénkítik az árucserét Oroszországgal. București-ből jelentik: A szövetségi minisztériumban ma megbeszélés volt Negura miniszter és Ostrovski szovjetkötvet között, amelynek tárgyát a Románia és Oroszország közötti áruforgalom megélénkítése képezte.

— Varsóban is vihart kelt Jan Seba könyve? Varsóból jelentik: Valovski képviselő ma interpellációt jelentett be a külügyminiszterhez Jan Seba, bucurești-i csehszlovák követ könyvének Lengyelországra vonatkozó részeivel kapcsolatban.

— București-be érkezett a Spanyolországban elesett két román légionárius holtteste. București-ből jelentik: Ma érkezett meg az északi pályaudvarra a Spanyolországban elesett két légionárius holtteste. Az állomáson gyásztisztítást volt. A légionáriusok esküt tettek, majd pedig a gyászményt elindult a Calea Victoriei és a Boulevard Elisabeta-n át a Sf. Ilie Cordan templom felé. A koporsókat itt felravatalozták és innen szállítják szombaton a bucurești-i temetőbe.

— SZÁZÖTVEN CSENDŐRNEK TART ELŐADÁST VULPE CONSTANTIN VEZETŐ FŐÜGYÉSZ AZ ÚJ BÜNTETŐ TÖRVÉNYRŐL. Pénteken délelőtt rendkívül érdekes esemény színhelye lesz az arad-i törvényszék elsőemeleti esküdtzéki terme. A termet 150 csendőr fogja megtölteni, részben arad-iak, másrészt a különböző közösségekből, akiknek számára — az igazságügyminisztérium rendelete alapján — Vulpe Constantin vezető főügyész előadást tart az új büntetőtörvénykönyv rendelkezéseiről, főképpen természetesen azokról, amelyek a nyomozásra vonatkoznak.

— Lindberghék Tripolisban. Rómából jelentik: Lindbergh ezredes és felesége a szicíliai Palermóból ma reggel továbbrepült Tunisz felé. Lindberghék 11 óra 35 perckor megérkeztek. Miután benzinkészletüket kiegészítették, folytatták útjukat Tripolisz felé.

A palacsintaevés világbajnoka

J. B. James, 82 éves Ohio állambeli Nelsonville lakos kimutatta, hogy félév századon át minden reggel 9 palacsintát evett reggelire és ezek alapján a palacsintaevés világbajnokának címére tart számot.

— Állítólagos arad-i kereskedő fosztogatta a budapesti nyilvános telefonállomásokat. Budapestről jelentik: A rendőrség ma délelőtt letartóztatta Szentmiklósi József 58 éves volt arad-i kereskedőt. Az elmúlt éjszaka a Teréz-köruton egy sofőrnek feltűnt, hogy az egyik telefonfülkében egy férfi feszegeti a készüléket. Szólt a rendőrnök, aki az illetőt előállította. Kiderült, hogy volt arad-i kereskedő és ruháiban 150 darab 20 fillérest találtak. Beismerte, hogy három éve fosztogatja az uccai telefonautomatákészülékeket és ebből elég jól meg tudott élni. Volt olyan nap is, amikor 5-6 pengőt szedett ki egy-egy automatából.

— ISMÉT DRÁGUL A CIGARETTA. București-ből jelentik: A Tempo című lap értesülése szerint rövidesen újból drágul az egyes cigaretták ára. Az áremelést nem egy összegben, hanem fokozatosan fogják végrehajtani. Az említett lap már azt is tudja, hogy az ugynevezett szópókás Regálnak, amely eddig 1 lei 50 bani-ba került, ezután 1 lei 70 bani lesz az ára.

— A városi közigazgatás a zugirások ellen. Az arad-i városházán az utóbbi időben elszaporodtak a zugirások. Gyanús viselkedésű emberek jelentek meg a folyosókon, tanácsokkal szolgáltak azoknak, akiknek a városházán ügyes-bajos dolguk akadt és csekély ellenszolgáltatásért megírták kérvényeiket. Erre való tekintettel Vulpe Iosif helyettes átmeneti bizottsági elnök szigorú utasítást adott ki a zugirások ellen, akiket kitiltott a városházáról.

A hivatás áldozata

— Ah, szegény ember, ráadásul még fogfájdalmai is vannak..?

— Ó, dehogy..! Csak ezt az örökös verkit nem bírom már hallgatni..!

TÖRJE A FEJÉT!

38.) Titkok háza

(Történi egy étteremben déli fél 2 órakor).

Vendég: Pincér!

Pincér: Parancsoljon!

Vendég: Hozzon két tojást habbal és egy pár debrecenit pohárban!

Pincér: Igenis, tűzoltó ur!

Eddig a történet és most jön a kérdés: Miből tudhatta a pincér, hogy az illető tűzoltó, noha soha az életében nem látta és senki sem ismerte az étteremben?

Megfejtése az Arad-i Közlöny február hó 16-i számában.

???

„Törje a fejét”-feladványaink MEGFEJTÉSEI:

36.) PINCE: Az üres sarokban porlelő volt látható a lámpa fényében. Tehát ott nemrég emberek jártak.

— Arad-i uriaszony halála. Ismert arad-i uriaszony költözött ma el az élők sorából. Özv. Lévai Adolfiné született Buchsbaum Ilka, néhai Lévai Adolf cipőkereskedő özvegye szerdán este 8 órakor meghalt. Lévai Adolfiné nemrégiben töltötte be a 65-ik életévét és néhány héttel ezelőtt súlyos baleset érte. Az idős uriaszony a sikos járdán megcsuszott és olyan szerencsétlenül zuhant a járdára, hogy lábát törte. A gondos orvosi kezelés eredményeképpen a törés javult és éppen a napokban akarták levenni a törött lábról a gipszkötést, azonban az uriaszony betegsége váratlanul komplikálódott, mert napokkal ezelőtt tüdőgyulladás lépett fel. Lévai Adolfiné állapotát ezután egyre rosszabbodott és orvosai hiába követték el mindent élete megmentésére, mert szívgyengeség lépett fel, amelynek következtében elhunyt. Az elhunytat leánya, Deutsch Siegfriedné, veje és unokája, valamint kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése pénteken, 12-én délután fél 3 órakor lesz a régi zsidótemető halottasházában.

INFLUENZAJÁRVÁNY dühöng országsszerte. Magas láz, főfájás, a meghülés egyéb kísérő jelenségei teszik kellemetlenné a betegséget. A DIANA sósborsszal való bedörzsölés csillapító hatású, amellyel elmulasztja a fejfájást is, míg kitünő alkatrészei meggyorsítják a vérkeringést, felüdítik a szervezetet. Influenzás betegnek DIANA-sósborsszal való bedörzsölés valószínűleg megváltás.

— Arad a Dunarea Oltenia-ban. București-ből jelentik: A Dunarea szintjének emelkedése következtében Oltenia kikötővárosának egy részét elöntötte az ár. Attól tartanak, hogy a víz behatol az állomás épületébe és raktáraiba is. Az állomásfőnök segítséget kért az állomáson, valamint a kikötőben levő áruk elszállítására.

— Idősebb embereknek, kiknek székletéte rendszeres és fájdalmas, sokszor már napi 3-4 evőkanál természetes „Ferenc József” keserűvíz is meghozza a normális bélkiürülést és a kielégítő anyagcserét s így jelentős megkönnyebbülést biztosít. Az orvosok ajánlják.

— A Russu Sirianu, Delavrancea és a Blănduziei-uccák lakói 70 aláírással kérvényt adtak be a város vezetőségéhez, amelytől azt kéri, hogy a három ucca kocsiutját kövezzék ki.

— Szájürege fertőtlenítésére használjon DIANA-sósborsszal.

— Elköltötte a felváltásra adott ezerlelet — 3 havi börtön. Sikasztással vádolva került ma az arad-i törvényszék elé Covaci Vasile pancota-i gazda. Néhány hónappal ezelőtt egy vásár alkalmával Balta Pavel covasint-i gazda egy ezerleletet adott át Covacinak, azzal a kéréssel, hogy váltassa fel valahol a pénzt. Covaci felváltás helyett egyszerűen tovább állt a bankjeggyel. A törvényszék ma 5 havi börtönre ítélte.

??? A kanadal ötös ikrek Arad-on???

Bizonyítást rendelt el a timisoara-i Tábla egy arad-i politikai perben

A vaidisták és a nemzeti-parasztpárt harca egy sajtóper tükrében

Érdekes, arad-i ügygel foglalkozott ma a timisoara-i Tábla. Az elmúlt év októberében tárgyalta az arad-i törvényszék azt a politikai háttérű sajtóper, amelyet Birtolon Aurel, a Valda-párt arad-megyei tagozatának elnöke nyújtott be Ungurean Ioan tanító ellen. Ungurean a nemzeti-parasztpárt arad-i lapjában, a Românulban két cikket írt, amelyben Lazar Augustin gr. volt prefektusnak egyik Arad-megyében elmondott beszédét ismertette. Ebben a volt prefektus támadta Birtolon Aurel a sávársin-i Hunyady-birtok kisajátítása, a lebonyolított sertésexport, valamint a gurahont-i cementgyár ügye miatt. Az arad-i törvényszéken a sajtóper során Ungurean a bizonyítás elrendelését kérte, a bíróság azonban elutasította ezt a kérést és tízezer lei pénzbüntetésre, valamint tízezer lei erkölcsi kártérítés megfizetésére ítélte a tanítót.

Fellebbezés folytán a tábla elé került az ügy, ahol dr. Gregorovici Ștefan védő kijelentette, hogy a valódiság bizonyítását tévesen utasította el a törvényszék, mert Ungurean-nak nem állott módjában bebizonyítani cikkének állításait a vizsgálat folyamán. Utána dr. Subțire timisoara-i ügyvéd szólt fel hasonló értelemben, majd a Tábla helyt adott a kérelemnek, megsemmisítette az arad-i törvényszék ítéletét és elrendelte a valódiság bizonyítását.

Másfélévi börtönrre ítéltek dr. Totisz Bélát. Budapestről jelentik: A budapesti büntetőtörvényszék ma dr. Totisz Bélát, az Ardeal-ban is jól ismert nőorvost tiltott műtét miatt másfélévi börtönrre és 5 évi hivatalvesztésre ítélte.

BUCUREȘTI-I HIVATALOS ÁRFOLYAMOK. (Az alábbi számok a Banca Națională eladásti árfolyamait tüntetik fel. Zárójelben az árfolyamokat a 38 százalékos felár hozzászámításával közöljük.) Francia frank 4.75 (6.56), angol font 501.50 (692.47), dollár 102.50 (141.45), líra 6.33 (7.38), holland forint 55.75 (76.94), német márka 37.50 (vásárlási árfolyam), csehszlovák 3.55 (4.90), zloty 19.25 (26.56), dinár 3.05, pengő 37.50, osztrák schilling 27.50, svájci frank 23.25 (32.09).

BUCUREȘTI-I MAGANÁRFOLYAMOK. Francia frank 8.55–8.60, angol font 900–910, dollár 182–185, holland forint 94–95, német márka 39–41, csehszlovák 5.80–5.90, zloty 30–31, pengő 32–32.50, osztrák schilling 32–32.50, dinár 3.70–3.80, svájci frank 41–42.

Súlyos karambol Arad főútvonalán. Az állomás felől a városba vezető sugárúton csúszottok este körülbelül 9 órakor súlyos kimeneteli karambol történt. Az állomás felől egy bérkocsi igyekezett a városba, amelyben hárman ültek. Amikor a kocsi a Dengh-ház elé ért, a szembejövő 212. számú új Ford-taxiautó teljes erővel beleszaladt. Az összeütközés következtében a bérkocsi darabokra tört, három utasa azonban szerencsés módon, komolyabb sérülés nélkül kerültek ki a balesetből és csupán kisebb-nagyobb zúzódásokat szenvedtek. A karambol következtében a taxiszélvédő üvege is betört és karosszériája benyomódott. A rendőrség azonnal kiszállt a helyszínre, jegyzőkönyvet vett fel a balesetről és vizsgálatot indított annak kinyomozására, hogy kit terhel a felelősség a balesetért.

AZ ARAD-I SORSJEGYIRODÁK felkérlik a T. sorsjegyvásárló közönséget, szíveskedjenek a IV-ik osztályú sorsjegyeket legkésőbb 13-án, szombat este 8 óráig kiváltani, mert hétfőn, 15-én huzás van és vasárnap csak déli 12 óráig tartanak hivatalos órák.

Koszorúmgváltás. Fleissig Alfréd Shreier Viktor ravatalára szánt koszorúmgváltás címen 100, míg Klein Salamon Horváth Leó ravatalára szánt koszorúmgváltás címen 200 lejt adományozott a Szeretetház javára. — T. J. és Gy. M. a Szeretetház javára 20.000 lejt adományoztak.

MA az alanti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

ROZSNYAI, Piața Avram Iancu.

FÖLDES, Str. Eminescu.

KARPÁTI, Bulevardul Regele Ferdinand.

— Két és félmillió cserkész van a világon. Londonból jelentik: Sir James Leigh-Wood, a cserkészszövetség tanácsának titkára jelentette a tanács évi közgyűlésén, hogy 1936. végén 49 országban összesen 2.592.832 cserkész volt, azaz 86.869-el több, mint 1935. végén. A cserkészlet rohamosan fejlődik Keleten is, főként Indiában és az afrikai benszülőttek körében, de másrészt súlyos pénzügyi válsággal küzd. A szövetség, melynek kiadásai 1936-ban jóval túlhaladták a bevételeket, jelenleg megtakarított tőkéjéből él. Ez annál sajnálatosabb, miután a mozgalomnak sokmillió áldozatkész híve van. A közgyűlés nagy lelkesedéssel fogadta Hampton lord főbiztos bejelentését, mely szerint VI. György király elfogadta a cserkészszövetség védnökségét.

HOL REJTETTÉK EL A CÁRI KINCSEKET? Varsóból jelentik: A lengyel lapok jelentése szerint most már nem titok többé, hogy hol rejtették el annakidején a cári család kincseit. Néhány nappal ezelőtt meghalt Varsóban Ginsburg, a néhai híres orosz milliommós leánya, aki halála előtt állítólag közölte a kincsek rejtékhelyét. Ginsburg bankár annakidején II. Miklós cár pénzügyi tanácsadója volt, aki a pétervári forradalom kitörése után biztos helyre rejtette el a cári kincseket. Az apa továbbadta a titkot leányának és most leánya is, amikor érezte halála közeledtét, elárulta rokonainak. A rokonok hajlandók lennének közölni a szovjetkormánnyal a rejtékhelyet, de csak abban az esetben, ha a kincsek értéke után negyvenszázalékos jutalomdíjat kapnak. Az aranykincs a rokonok közlése szerint a legkülönbözőbb aranytárgyakból, ékkövekből és platina-ékszerekből áll és értéke békebeli rubelekben kifejezve többmillióra rug.

HOLNAP ESTE

mindenki

csak az

AMEFA-bálban

— A Societatea pentru ajutor mutual a pensionistilor din Arad (Bulv. Reg. Maria No. 18.) február 13-án, szombaton délután 4 órakor választmányi ülést tart. A választmányi tagok megjelenését kéri az Elnökség.

Hölgyek figyelmébe!

Február 14-én kezdődik

Barbu Gheorghe főszakács egyhetes főzőtanfolyama.

Tandij 200 lei. Beiratások Str. Consistoriului No. 12. M. Ditz. Megtekintésre hideg tálak ATLANTICA cégnél kiállitva.

— Ha influenzája van, gondoskodjék arról is, hogy gyomra és belei a természetes Ferenc József keserűviz használata által gyakran és alaposan kitisztítsanak. Az orvosok ajánlják.

Soha nem látott tömegérdeklődés várja a holnapi AMEFA-bált

Műremekszámba mennek az AMEFA-bál külsőségeit — Városszerte feszült izgalom előzi meg a holnapi estélyt

Nem beszélnek a városban másról, mint az AMEFA holnapi báljáról. Az idei farsangnak ez a szombatja, február 13-án olyan emlékek marad meg, amilyenre régi idők óta nem volt példa. A holnapi bál estén olyan ünnepi köntösbe öltözik a „Dacia”, olyan attrakciót tár oda a közönségnek, hogy méltán megérdemelt az a hatalmas érdeklődés, ami az AMEFA idején bálját megelőzi. Az AMEFA holnapi bálja ráprázatosan nagyarányú ünnepség, pompa és szertartás közepette nyílik meg és azon a legelőkelőbb vezető személyiségek jelennek meg, ezzel tehát még ünnepélyesebb és méltóságteljesebb külsőt és egyben belső értéket kölcsönöz a bál estnek. Olyan nagyszámú közönség felvonulása várható, az előjelekből ítélve, hogy az AMEFA-bál látogatottsága nemcsak az idején bál szombat, de visszamenőlegesen évekre rekordot jelent.

Éjt nappalá téve dolgozik a rendezők serege a bálterem felkészítésén. Időközben a iparművészek

Bezárják az iskolákat?

Milyen intézkedéseket kell azonnal fogamatosítaniunk?

A napilapok közlik, hogy a külföldön dühöngő nátház hozzánk is megérkezett és válogatás nélkül szedi áldozatait. Már az iskolákba is megtartotta — nagyon is nem kívánatos — bevonulását — ott, ahol sok gyerek van együtt a bacilusok millió száma szaporodhatnak és terjeszkedhetnek, — ha nem történik azonnal megfelelő ellenintézkedés. Védje meg önmagát és gyermekét ezek ellen a betegségek okozó csirák ellen Dr. WANDER-féle „ANACOT”-pasztillák rendszeres használata által, amelyek formaldehid tartalmuk folytán a szájüreget és garatot fertőtleníti, ezenkívül izük is nagyon kellemes, továbbá — a száj-öblögetővízzel ellentétben — kényelmesen zsebben hordhatók.

Egy tubus Dr. Wander-féle „ANACOT” ára 45 lei. — Kapható: gyógyszertárakban és drogériákban.

— Valóra vált a borzalmas álom. New-Yorkból jelentik: Borzalmas sorstragédia történt egy kereskedővel, amely még borzalmasabbá válik, ha meggondoljuk, hogy a szerencsétlen ember előre megálmodta a katasztrófát. H. Gallager filadelfiai kereskedő többhetes európai útja után hazafelé tartott. Második napja volt már a hajón, mikor azt álmodta, hogy családját odahaza katasztrófa érte. Elmesélte utitársainak álmát, akik azonban megnyugtatták, hogy álmoknak nem szokás hinni. A kereskedő nem hagyta magát lebeszélni és sürgönyözött feleségének, hogy hogy van. Rövid idővel később megérkezett a válasz, hogy fia autószerencsétlenség áldozata lett. A fiú aznap éjjel halt meg, amikor apja megálmodta a szerencsétlenséget.

— Hangverseny a Kulturpalotában. Dr. Cotioui Romulus városi átmeneti bizottsági elnök védnöksége alatt az egyesületi szobor alapjának javára február 21-én este 9 órai kezdettel a Kulturpalotában gazdag műsoru hangversenyt rendeznek, amelyen Sandu Albu, a bucuresti-i Zeneakadémia tanára, a kiváló hegedűművész, Irina Russu, a gyönyörű hangú arad-i énekesnő és Nicoara Sassu, az arad-i közönség által jól ismert tehetséges fiatal tenorista szerepel. Zongorán Miron Soarec, a bucuresti-i Zeneakadémia tanára kíséri. A hangverseny iránt érthető érdeklődés nyilvánul meg.

— Nagy könyvárleszállítás Kerpelnél.

— Egyre növekvő érdeklődés előzi meg a magán-tisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak bálját. Minden előkészület megtörtént, hogy a Fehér Kereszt gyönyörűen dekorált, hangulatvilágításos nagytérben fiatalok és öregek egyformán jól érezzék magukat. Kitiűző jazz-band várja a táncolókat és a szenzációs és szellemes ötletek sorozata fogja változtatossá és érdekessé tenni a bál hangulatát. Külön szenzáció lesz a nagyarányú tombola, amelyben értékes nyeremények tömege várja a boldog nyerőket, akik egész biztosan lesznek elégedve, mert kivétel nélkül minden szám nyer.

!!! A kanadai ötös ikrek Arad-on!!!

Február 15-én
a Kulturpalotában

ANNA MARIA GUGLIELMETTI

világhírű énekesnőnek, a milanoi Scala és a newyorki Metropolitan operaházak sztárjának

egyetlen hangversenye. Jegyek Szabó Albert cégnél

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Figyelemreméltó megállapítások az állam személyi kiadásairól — az új költségvetéssel kapcsolatban

Legnagyobb a kiadás tanügyi célokra. — Huszonhárom és fél milliárd leiből tizennyhárom milliárd kell az alkalmazottak fizetésére

Az Arad-i Közlöny csütörtöki számában bucuresti-i jelentés alapján közöltük, hogy Căncicov pénzügyminiszter 23 és fél milliárd leire tervezi az 1937—38. évi állami költségvetés megállapítását és a leghatározottabban tiltakozik ennek a keretnek túllépése ellen. Az összes minisztériumokat nagy takarékoságra intette, mert nem szeretné, ha a múlt évi közterheket újból emelni kellene.

Fővárosi szakkörök ez alkalomból rámutatnak arra, hogy az 1935—36. évi állami költségvetés végösszege csak 20 és fél milliárd lei volt, tehát két év alatt kerekben 3 milliárd leiel emelkednek az állami kiadások és ennek megfelelően három milliárddal több bevételekről is kellett gondoskodni. Kiváló pénzügyi szakértők, akik között egyetemi tanárok is vannak, átvizsgálták a legutóbbi évi költségvetést, amelynek alapján készül az 1937—38. évi budget is és megfigyeléseik eredményéről az alábbi érdekes adatokat hozták nyilvánosságra:

Mindenekelőtt konstatálják, hogy nálunk elég nagy összeget fordítanak személyi természetű kiadásokra. Az állampénzügyi szolgálatban 21.656 alkalmazott van, akik 901 és fél millió lei rendes évi fizetést kapnak, de ezenkívül még 62 millió 832 ezer lei a vegyes személyi kiadás és külön 237 és fél millió leit fordít az állam a fentemlített tisztviselők betegségi segélyeire és utiköltségeire, amelyek mind a személyi költségek számláját terhelik. Ebben a tisztviselői kategóriában az összes személyi kiadás egy milliárd 300 millió lei.

Az igazságügyi szolgálatban 13.643 tisztviselő működik, akiknek 701 és fél millió lei a rendes, valamint 20 és fél millió lei vegyes személyi fizetésük és több, mint másfél millió lei betegségi és utiköltségük van. — A belügyminisztérium hatásköre alá tartozó tisztviselői kar létszáma 35.392, akiknek rendes évi fizetése összesen egy milliárd 147 millió lei, a vegyes személyi kiadás 32 és fél millió lei, betegségi és utazási költségek 11 millió lei, összesen egy milliárd 200 millió lei.

A földművelési minisztérium központi és vidéki tisztviselői karának létszáma 5736, a rendes fizetés 332 és negyed millió lei, az utazási

és betegségi segélyezési díj másfél millió lei, a vegyes személyi kiadás 40 és negyed millió lei, összesen 347 millió lei. — A munkaügyi és népjóléti szolgálatban 7732-en működnek, 391 millió lei rendes, 41 millió lei vegyes személyi fizetéssel, 6 millió lei betegségi és utiköltséggel, összesen 438 millió leiel. — A kereskedelmi és iparügyi minisztérium hatásköre alatt csak 1454 hivatalnok működik 111 és fél millió lei évi rendes, 12 millió lei különféle személyi fizetéssel, 2 és fél millió lei utazási és betegségi kiadással, összes személyi kiadás 125 és negyed millió lei.

A közmunkaügyi minisztérium tárcá 561 tisztviselő számára 36 és fél millió lei rendes, 4 millió lei vegyes fizetés, fél millió betegségi és utiköl-

Uj román—magyar kereskedelmi és fizetési tárgyalások kezdődnek

Magyarországi kimutatás a faanyagok bevitelének jelentékeny emelkedéséről

Mint Bucuresti-ből jelentik, néhány nap múlva ismét megkezdődnek a tárgyalások az új román—magyar kereskedelmi és fizetési egyezmények létrehozása érdekében, mert a jelenlegi szerződés a jövő hó végén lejár. A két ország között igen szoros kereskedelmi és pénzügyi kapcsolatok létesültek és az utóbbi nyolc hónap alatt teljesen zavartalan volt a két ország közötti forgalom. Tudvalevőleg egy évvel ezelőtt még sok követelése volt Romániának a román—magyar kliringben és mivel Magyarország a többmillió pengő árutartozást nem bírta devizával kiegyenlíteni, a Tárfüvescu-kormány megengedte, hogy az adósság legnagyobb részét iparcikkokkal és más árukkal törlessze le a magyar nemzeti bank. Bucuresti-ből tegnap az a hír érkezett, hogy Magyarországgal szemben már megszűnt a Banca Națională követelése és ezért egyelőre kereskedelmi természetű pengőátutalási kéréseket nem teljesít a Jegybank. Ez is igazolja, hogy az utóbbi időben rendkívül élénk volt az áruforgalom a két ország között.

A most meginduló román—magyar tárgyalásokkal szorosan összefügg az a kimutatás, amelyet a magyarországi gyáripárosok szövetségének faipari szakosztálya állított össze.

A jelentés szerint a magyarországi fogyasztás az 1936. évben a faipar terén is emelkedett, ami a gazdasági viszonyok általános javulásával függ össze.

Az 1936. évben 96 ezer vagon keményfaanyagot importált Magyarország több országból: 47 és fél millió pengő értékben, ami hivatalos árfolyamán egy és fél milliárd leinek felel meg. (Hogy mennyi puhafát vásárolt Magyarország, arról nem szól ez a kimutatás.) A fentemlített 96 ezer vagon — 1936. évi — bevittellel szemben 1935-ben csak 79 ezer vagon volt az import 36 millió 700 ezer pengő értékben. A kimutatás azt is tartalmazza, hogy a parkettaipar jelentékenyen emelkedett a múlt évben. Ezt a növekedést szakemberek 22—25 százalékra becsülik és 1937-ben további emelkedés várható, tehát ez évben is növekedni fog a fabevitel a magyar piacokra. A parkettaipar fejlődését nem annyira az új építkezések, hanem a régi bérházak modernizálása idézte elő.

ségek, összesen 41 millió lei kiadást tartalmaz.

A tanári és tanítói személyzet létszáma 34 ezer, akiknek évi rendes fizetése kb. 4 milliárd lei, rendkívüli fizetésük 17 millió lei, betegségi és utazási költségük 11 millió lei, összesen több mint 4 milliárd lei.

A miniszterelnökség egész személyzete csupán 62 tisztviselő, akik 4 millió lei rendes, egy millió lei rendkívüli fizetést és negyed millió lei utazási, betegségi segélyezési díjat, összesen kb. 5 és fél millió leit kapnak évente.

A fent közölt milliárdokhoz még különböző személyi, élelmezési kiadások címén — a hadügyi tisztviselők kivételével — 273 millió lei járul. Ezen kívül az állam a központi nyugdíjpénztárnak havonta 156 millió leit folyósít, hogy az összes állami nyugdíjasok és rokkantak számára fennakadás nélkül folyósíthassák a járandóságokat, mert a központi nyugdíjpénztár jövedelmei nem fedezik azokat a kiadásokat, amelyeket a nyugdíjasok és rokkantak számára márc. hónapra kifizetnek. Egyébként ugyanez a rendszer más közintézményeknél, városi és vármegyei nyugdíjalapoknál is, amelyeknek jövedelmei a mostani alacsony betétkamatok mellett nem fedezik az összes nyugdíjakat és ezért a folyó bevételekből egészítik ki a nyugdíjakat.

Az állam személyi kiadása, a mai számítások szerint, kb. 14 milliárd lei, míg egész bevétele 23 és fél milliárd lei. Az autonóm pénztárak személyi kiadásai 7 milliárd leit tesznek ki, de ezek nem szerepelnek az állami költségvetésben.

A butorgyarak számára is számottevő faanyagot vásárolt Magyarország, amit a magyar butorexport emelkedése is igazol.

A múlt év első kilenc hónapjában kb. 40 százalékkal nőtt a magyar butorkivitel az 1935. esztendői eredménnyel szemben. A furniexport 36 és fél százalékos emelkedést mutat. Így tehát — folytatja a gyáripárosok szövetségének jelentése — az 1937. évben nagyobb famennyiségek behozatalára van szükség, mint az előző évben volt. Olyan faanyagok bevitelét is növelni akarják, amelyek a magyar fűrészipar foglalkoztatását fogják fejleszteni.

A Magyar—Olasz Bank közgyűlése

Budapestről jelentik: A Magyar—Olasz Bank a napokban tartotta XVII. évi rendes közgyűlését. Az igazgatóságnak a közgyűlés elé terjesztett jelentése előbb rámutatott arra, hogy a világválság teljes leküzdését mennyire megnehezítik a különböző kényszerrendelkezések és költöltségek és hangsúlyozza, hogy Magyarországon a legsúlyosabb időben is sikerült újabb hiteleszközök igénybevétele nélkül is fokozni a termelést és csökkenteni a munkanélküliséget. A magyarországi hitelre, különösen a mezőgazdaság terén, bémítolag nehezedik az, hogy a régi gazdaadósságok rendezése a gyakorlatban még nincs keresztülvezetve.

A közgyűlés az igazgatóság valamennyi javaslatát egyhangulag elfogadta és ennek alapján elhatározta, hogy osztalék fejében február 10-étől kezdődőleg részvényenkint 1 pengő 50 fillér fizetessék ki.

= DÖNTÖTT A KORMÁNY A CFR SZEMÉLYSZÁLLÍTÁSI TARIFAEMELÉSÉRŐL. Bucuresti-ből jelentik, hogy a kormány gazdasági bizottsága mai ülésén jóváhagyta az államvasutariatifaemelését, de csak az alábbi korlátozással: az I. és II. osztályon 10 százalékkal, a III. osztályon pedig 5 százalékkal szabad emelni a viteldíjat. Az emelés által 1 milliárd lei új bevétele lesz a vasutnak, amely ezt az összeget a hadseregnek juttatja.

??? A kanadai ötös ikrek Arad-on???

Dentsch Siegfriedné szül. Lévai Anna, mélyen sujtott leánya, ugyszintén veje **Dentsch Siegfried** és unokája **Lya**, valamint testvére **Buchsbaum Emma** mélyen megtört szívvel tudatják, hogy szeretett Anya, testvér, anyós, nagyanya és rokon

özv. Lévai Adolfné

szül. **Buchsbaum Ika**

f. évi febr. 10-én életének 65-ik évében váratlanul elhunyt. Földi maradványait f. hó 12-én d. u. fél 3 órakor helyezték örök nyugalomra a régi zsidótemető halottas házából.

Soha el nem múló fájdalommal őrizzük drága emlékét!

Minden külön értesítés helyett. 840

Aradváros pénzügyi osztálya belejezte az új költségvetési évre a városi adók megállapítását

Mint emlékeztetés, Arad város pénzügyi osztályának előterjesztése alapján a város vezetősége már három évvel ezelőtt új rendszert vezetett be a közigazgatási adók megállapítására és behajtására. A város pénzügyi osztálya a városi szabályrendelet alapján 12 pontot tartalmazó adóvallomási ívet állított össze és ezt az ívet minden év elején kikézbcsitette az adófizetőknek, akik záros határ időn belül kötelesek azt kitölteni, amely után a város megbízottjai összeszedték a vallomási íveket. Ez a rendszer annyira bevált, hogy Arad város pénzügyei azóta teljesen kiegyensúlyozódtak és az adók rendszeresen folynak be.

Az 1937—38. as költségvetési év tudvalevőleg április 1-én kezdődik, de a város pénzügyi osztálya már több mint egy hónappal ezelőtt össze gyűjtette a lakosság által kiállított vallomási íveket és már be is fejezte az adómegállapítást, amely értesülésünk szerint egyezik az 1936—37. évi adókivetéssel. Ugyanis azt a felvilágosítást kapta az Arad-i Közlöny munkatársa, hogy az április 1-én kezdődő új költségvetési évben valószínűleg ugyanannyi bevétele lesz Arad-nak, mint az 1936-37. évben, mert a lakosság kereseti viszonyai nem változtak. Ez alkalommal azt is közöljük, hogy az Arad-on bevált ujítást — mint egyik vidéki lap cikkéből megállapítottuk — most más városban is meghonosítják. Ezelőtt csak összeírás alapján vetették ki ott a városi adókat és illetékeket, de most bevezetik azt a rendszert, amely vallomási ívek kitöltésén alapszik.

— Késedelmesei jelentkezések a munkakönyvek becserélése ügyében. Az arad-i Munkakamarához rendelt érkezett a munkaügyi minisztériumból a munkakönyvek becserélése ügyében. A becserélés határideje tudvalevőleg január 31-én lejárt. Az új rendelet arra utasítja a Munkakamarát, hogy továbbra is fogadja el a kérvényeket. De a miniszteri rendelet arra is tartalmaz utasítást, hogy a késedelmesei jelentkezettek névsorát terjesszék fel a Munkakamara központjához, mert azok ellen, akik elkésve adták be munkakönyvük becserélési kérvényét, büntető szankciókat alkalmaznak. A Munkakamara egyben felszólítja azokat a szakmunkásokat, akik régebben munkakönyvüket a Kamaránál letétbe helyezték és annak érdekében, hogy napszámomunkát vállalhassanak, megfelelő bizonyítványt kaptak, haladéktalanul jelentkezzenek munkakönyveik átvétele végett és nyuítsák be azokat becserélés céljából.

= Jugoszláviának még 60.000 vagon buza feleslege van exportálásra. Belgrádból jelentik, hogy a kormány hivatalos megállapítása szerint Jugoszláviának a legutóbbi terméskből még 60.000 vagon buza feleslege van, amelyet export célokra tartálékolt. Érdekes, hogy ezzel szemben Romániának még csupán 10.000 vagon buzája van az export számára, mert mostanig 65.000 vagon ment ki az országból.

= Megváltozik a közszállítási árlejtések garancia-rendszere. Az egyik bucuresti-i napilap értesülése szerint a pénzügyminisztérium elhatározta, hogy a közszállítások árlejtése alkalmával mostanig érvényben volt garancia-rendszert megváltoztatja. Az illetékes arad-i pénzügyi és közigazgatási hatóságok mostanig semmiféle értesítést nem kaptak erről, így tehát fenntartással közöljük a bucuresti-i jelentést.

= Újból megkezdte működését a román—olasz hivatalos kliring. Lapunk tegnapi számában közöltük, hogy újból létrejött a román—olasz fizetési egyezmény, amelyet tegnap már alá is írtak a két ország megbízottai. Most azt jelentik Bucuresti-ből, hogy az olasz Nemzeti Bank már megküldte a román—olasz kliring újból működésére vonatkozó hivatalos értesítést a Banca Națională-nak. Az átirat szerint Itália a saját hajói számára vásárolt, illetve ezután vásárolandó fűtőanyagok árát felerészben szabad devizával fizeti, míg a vételár másik felét kliring utján számolják el. A buzáért 20 százaléknál szabad devizát fog fizetni, 80 százalék pedig a kliringben kerül likvidálásra. A most aláírt fizetési szerződés értelmében az összes kőolajtermékekért, amelyeket nem csupán a hajók számára, hanem egész Olaszországban vagy gyarmataiban használnak fel, nem kapunk szabad devizát, hanem a kliringben számolják el. Itália tehát olyan nagy fizetési kedvezményt élvez tőlünk, amilyent más országnak nem adtunk. Ugyanis más államok a kőolajért és a buzáért csaknem száz százalékos devizával kénytelenek fizetni, de viszont Itália kötelezte magát arra, hogy jelentékeny bevételi lehetőséget biztosít mezőgazdasági cikkeink és élőállataink számára.

Pár nap

van még az ÁLLAMI SORSJÁTÉK IV-ik OSZTÁLYÁNAK HUZÁSÁIG.

Vásároljon új sorsjegyet — ujjítsa meg régiét a negyedik osztály huzásához.

Jegyezze meg jól!

20 NYEREMÉNY
1 MILLIÓTÓL — 6 MILLIÓIG.

Arad iparossága a párisi világkiállításon

Vasárnap délután lesz az első értekezlet Arad-on a világkiállítás ügyében az Ipartestület székházában

Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium közölte az arad-i munkakamarával, valamint Trimbișion Traian iparielügyelővel, hogy vasárnap Arad-ra érkezik Tulea és Ionescu mérnök, a minisztérium két főtisztviselője, azzal a céllal, hogy az itteni iparosokat tájékoztassa a májusban megnyíló párisi világkiállításon való részvétel lehetőségeiről.

Az értesítés vétele után az említett intézmények úgy döntöttek, hogy vasárnap délután négy órára a volt ipartestület épületébe gyűlésre hívják meg Arad iparosait, valamint nagyipari vállalatainak képviselőit avégett, hogy a szükséges tájékoztatást meghallgassák. A párisi világkiállítás tudvalevőleg ennek

az esztendőnek nagy eseménye lesz és iránta érthető módon az arad-i iparosság körében is felfokozott érdeklődés nyilvánul meg. Több iparosnak és iparvállalatnak az a terve, hogy a kiállításon aktív módon maga is részt vegyen. Ennek a tervnek keresztülvitelét azonban hátráltatta az a körülmény, hogy az érdeklődők nem kaptak megfelelő tájékoztatást a részvétel körülményeiről és főképpen arról, hogy a részvétel milyen anyagi áldozatokkal jár.

Mindezekről a kérdésekről, valamint a párisi kiállítás méreteiről, érdekességeiről részletes felvilágosításokkal szolgálnak majd a vasárnapi gyűlésen a kereskedelemügyi minisztérium magasrangú tisztviselői.

Hétfőn este a szezon nagy művészi eseménye: Guglielmetti énekhangversenye

A félretett jegyek kiváltását kéri a rendezőség

Már csak néhány nap választ el bennünket a szezon legnagyobb művészi eseményétől: hétfőn este lép fel az arad-i Kulturpalotában a legünnemesebb énekművész, Anna Maria Guglielmetti, a milánói Scala és a newyorki Metropolitan világhírű sztárja, a legnépszerűbb gramofon- és rádióénekművész. A világvárosokban kiemelkedő zenei eseményt jelent Guglielmetti egy-egy fellépése és vidéki városban csak a legtrikább esetben adódik az, hogy ilyen nagy művészt, mint Anna Maria Guglielmetti személyesen hallgathassunk meg. Guglielmetti az egész világ ünnepli, a nagy világsztár dícsőíti és erre minden ok meg is van, mert az énekművészet minden előnye összpontosul Guglielmettinél. Arad közönsége lázas érdeklődéssel várja hétfő estét, amikor a legünnemesebb énekművész lép a Kulturpalota dobogójára, hogy három órán keresztül a legmagasabb zenei élményben részesítse a közönséget.

A Szabó Albert-cégnél levő elővételi pénz-

tárnál élénk a forgalom. A jegyek nagy része már elkelt és éppen ezért a rendezőség a félretett jegyek mielőbbi kiváltását kéri. A nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos a jegyekről előre gondoskodni.

Visszautasította

a bucovina-i ügyvédi kamara is a numerus proporcionalisra vonatkozó javaslatot

Bucuresti-ből jelentik: Az ügyvédi kamarák romanizálási ügye még mindig élénken foglalkoztatja a sajtót és közvéleményt. A bucovina-i ügyvédi Kamara most foglalkozott a numerus proporcionalisra vonatkozó javaslattal, amelyet a kamara hosszas vita után 400 szavazattal 13 szavazat ellenében visszautasított.

Shakespeare mentette meg eddig az összeomlástól az angol filmtermelést

és most azt akarják bizonyítani, hogy nem élt

Az angol filmipar teljes átalakulás előtt. — Bacon-e vagy Shakespeare? ismét ez a nagy irodalmi szenzáció

Londonból jelentik: Az angol filmipar, amely az utóbbi években ugrásszerűen fejlődött, fejlődésében hirtelen megtorpant és katasztrófális válsággal küzd. Igaznak bizonyultak azok a hírek, amelyek szerint két angol nagybank, amelyek eddig az angol filmtermelést finanszírozták, beszüntették a finanszírozást és csak a legkritikább esetekben és csak ott nyújtanak hiteleket, ahol a filmgyártás kisebb arányokban óvatosan folyik. Ezzel szemben sok kisebb társaság a kút az utóbbi időben, amelyek nem rendelkeznek tőke fölött és labilis alapon gyártanak filmeket.

A Gaumont-British, amely még ma is vezető helyen áll, most tartotta mérlegadó ülését és ezen kiderült, hogy az eddigi produkció nem volt ésszerű, úgy hogy a bankok óvatosságból ennél a legnagyobb angol filmkonzernnél is visszavonultak. A híres Julius Hagen-produkció, amely szintén vezető szerepet játszott, több szanálási kísérlet után végére végyesen összeomlott.

Az angol filmgazdaság meteorszerű fejlődése az egész angol gazdasági élet leggyengébb pontja. Bankok, biztosító társaságok, különféle trösztök, sőt autógyárak mind arra törekedtek, hogy felesleges tőkéiket filmvállalkozásokban helyezték el. Az elmúlt évben tizenhárom millió fontot investáltak filmprodukciónba, filmkölcsonüzletbe és mozikba. Eből hat millió font esik a produkcióra. Egy darabig úgy látszott, mintha Angliában nem ütközne nehézségbe a legfantasztikusabb tőkéket bocsátani a filmgyártás rendelkezésére. Ez a nagy fellendülés hirtelen végetért és a kormány volt kénytelen beavatkozni az egészségtelen túltermelésbe. Egy külön célra alakított kormánybizottság szigorú vizsgálat után megállapította, hogy az angol filmgyártásnak távolról sem áll elegendő tőke a rendelkezésére és hogy pénz az angol film ma már csak igen nagy garanciák és magas kamat mellett kaphat. Ezek szerint Londonban most azt várják, hogy egy sereg kisebb-nagyobb vállalkozás beszünteti az üzemet, hacsak nem kapnak valahonnan újabb tőkét. A kormány maga foglalkozik azzal a gondolattal, hogy filmhitelbankot alapít, amely azonban szigorúan megrostálná a filmgyárakat és csak azoknak bocsátana összegeket rendelkezésre, amelyek valóban szolid alapon nyugosznak. A gyárak legnagyobb része két év óta vesztéssel dolgozik és így a helyzet valóban igen válságos. Lehet, hogy ez oda fog vezetni, hogy az angol filmgyártást teljesen átszervezik és művészi szempontból is egészséges alapokra fektetik.

Emellett a filmszenzáció mellett, amely az

Vizsgálati fogságba helyezték a milliós csempészési ügy egyik vádlottját

Az arad-i törvényszék megerősítette a vizsgálati fogságot

Beszámoltunk arról, hogy a pénzügyminiszteriumtól leérkezett Arad-ra a döntés az elmúlt évben leplezett milliós selyemcsempészési ügyben és annak résztvevőit összesen két millió lei bírsággal sújtották. A bírságot dr. Gherman Dante ügyvéd útján az érdekeltek megfellebbezték az arad-i törvényszékhez, ettől függetlenül azonban megindult a bünygyvizsgálat. A lefolytatott kihallgatások eredményeképpen dr. Hutiu Marcu vizsgálóbíró ma

vizsgálati fogságba helyezte Braun Ferenc, Grániceri községbeli gazdálkodót, aki megfellebbezte ezt a döntést.

A fellebbezés alapján az ügyet ma tárgyalta az arad-i törvényszék első székciója, amely rövid tárgyalás után jóváhagyta a harmincnapos vizsgálati fogságról szóló döntést.

egész angol világot foglalkoztatja és amelyben nem utolsó szerepet játszik Korda Sándor, egy rendkívül érdekes irodalmi szenzáció tartja izgalomban a közönséget. Ugyanis döntő bizonyítékot várnak egy régi angol irodalmi vitában. Köztudomású, hogy sokan Francois Bacont, a híres államférfit és főzofust tartják a Shakespeare-drámák igazi szerzőjének.

A Bacon-elmélet hívei szerint Shakespeare nevű ember nem is élt, ez a név csupán Bacon írói álneve volt. A Bacon-társaság kérdést intézett a Westminster dékánjához, hogy engedje meg az apátságban eltemetett híres Sha-

kespeare korabeli költő, Edmund Spencer sírjának fölbontását. A történeti feljegyzések szerint ugyanis Spencer temetésén a kor összes ismert költői megjelentek és a nyitott sírba dobták Spencer halálára írt verseiket, meg a tollaikat is, amelyekkel a verseket írták. Shakespearenek, mint a kor nagy költőjének, ha egyáltalán élt, feltétlenül részt kellett vennie a temetésen és ő is bizonyosan bedobta versét és tollát a sírba, mint a többi költő. Ha pedig Shakespeare versét a felbontott sírban nem találják meg, ez azt jelenti, hogy Shakespeare nem is élt. A Bacon-társaság tagjai azt remélik, hogy Shakespeare aláírással jelzett, de Bacon írásával írt verset fognak a sírban találni és ez kétségtelen bizonyítéka lesz elméletüknek. A Westminster dékánja még nem nyilatkozott, hogy a kérést teljesíti-e. Közben pedig a Shakespeare drámái után írt filmek egyre másra aratják a legnagyobb sikereket, úgy hogy elmondható, hogy az angol filmtermelés összeomlását eddig az a költő akadályozta meg, akiről azt hiszik, hogy nem is élt.

SPORT KÖZLÖNY

Véget ért a Braine-ügy

Százötvenezer frankot kap a prágai Sparta Braineért

— Meisl Hugó közvetítette az egyezséget —

Zürich. Brainenek, a prágai Sparta kitűnő belga centerének ügye egész tengeri kigyóvá nőtte ki magát. A legkülönbözőbb hírek voltak forgalomban, amelyek szerint Braine hol visszatért Prágába, hol pedig már a belga bajnokságot játszott a brüsszeli Beerschot színeiben. A belgák és a csehszlovák között az egyezséget Braine-val kapcsolatosan Meisl Hugó, az osztrákok futballvezére közvetítette.

Meisl hétfő óta Zürichben tanulmányozza a Braine-ügy aktáit. Közben azonban igyekezett nem annyira döntőbírói, mint inkább közvetítői szerepet játszani a Beerschot és a Sparta között. Hosszas tárgyalásokat folytatott a belga Seeldrayers-szel és Winkelmol-

nel, valamint Tesar őrnagy csehszlovák megbízottal s végül sikerült is megegyezésre jutni a feleket:

150.000 francia frankot kap a Sparta Braineért

s az akkor végleg a Beerschot AC színeiben marad. Ezenkívül Brüsszelben később meghatározandó időpontban a két csapat mérkőzést játszik s a bevétel nagyrésze szintén a Spartát illeti meg. A csehszlovákokat tehát — ha nem is egészen a saját elképzeléseik szerint — kártalanítják.

Most már remélhetően pontot tehetünk a Braine-ügy után.

Mastenbroek összeveszett...

Mastenbroek Rie, a hollandok háromszoros olimpiai bajnoknője összeveszett uszódzójével, Braun mamával.

— A jövőben nem indulok egyéni versenyen, — nyilatkozott azután — legfeljebb stafétákban uszom.

A kiváló hölgyuszót 13 éves korában fedezték fel, azóta Braun mama keze alatt gyakorolt.

O Elutazott országunk jégkorong válogatottja a londoni világbajnokságra. Indulás előtt majdnem súlyos botrány tört ki: a Bragadiru játékosai nem akartak elutazni, mert egyik vezetővel személyi ellentétben vannak. Végül is azonban csatlakoztak a válogatotthoz a bragadiristák is.

O A francia fedettpálya teniszbajnokságot a fiatal Bernard nyerte nagy meglepetésre. A győztes az elődöntőben Borotrárt verte 5 szetben, a döntőben pedig Drestremeaut. A remek napot kifogó Bernard 6:4, 6:4, 1:6, 3:6, 9:7 arányban győzött Destremeau felett, akinek a döntő szetben 7:6 állásnál három meccslabdája is volt.

O Egyesületközi sakk értekezlet. Az arad-i sakkal foglalkozó egyesületek kiküldöttjei pénteken este fél 9 órakor egyesületközi értekezletet tartanak, melyen megtárgyalásra kerül a még be nem íratkozott egyesületek belépése a Sakk Szövetségbe, a játékosok leigazolása és a hó végén kiírásra kerülő Arad-város egyéni és csapatbajnoki verseny. A Szövetség rendelkezése értelmében sakk versenyeken ezentúl csakis fényképes igazolvánnyal rendelkező játékosok vehetnek részt. Az értekezlet az SGA egyesületi helyiségében lesz, melyre az érdekelteket az uton is meghívja az SGA sakk szakosztálya.

O AZ ORADEA-I VEGYESCSAPAT VERESÉGE ROUNBAN. A CAO és a Crisana vegyes csapata tegnap Rounban mérkőzött és elszenvette első vereségét. A francia csapat 2:1 arányban szerezte meg a győzelmet.

O Metzben nagyszabású nemzetközi párbajtőrversenyt rendeztek a franciák. Csapatversenyben 12 csapat előtt a Párisi Tiszti Vívó Club győzött, egyéniben a franciák fiatal reménysége, Dulieux lett első Coutoux, Ferri és Rafaelli előtt. A lausannei Európa-bajnok, a svéd Drakenberg csak 5-ik tudott lenni.

UJ KÖNYV

A szerelem iskolája. Magyar Elzevirek. Százötven éven át az Elzevir könyvnyomtató család állította elő a bibliofilek által még ma is igen keresett gyönyörű Elzevir-kiadványokat. A könyvnyomtatásnak ezek a gyöngyei mint a szép és tökéletes kiállítású könyvek mekei ismeretesek. A művészi erotikának remekbe készült három kötete található ebben a kitűnő papírra nyomott és a klasszikus festőművészet színes képével díszített táblájú műben. A Magyar Elzevirek sorozatában jelent meg ez a három kötet, amely most összefoglalva egy vaskos kötetben található: Roboz Andor: „Az asszony és a szerelem. Régi francia szerelmes történetek”. F. Toussaint: „A gyönyörűségek kertje”. (Le Jardin des caresses) bevezette és fordította Mézőly Gedeon tanár. A harmadik pedig „Az erényűv története. A bíróság előtt. A szépirodalomban”, összeállította és fordította Végh István. A vaskos kötet művészi kiállítású és rendkívül izlées kötése külön értéket jelent. A Magyar Elzevirek új bibliofil kiadványait a híres könyvnyomtató Elzevir-család emlékére nevezték el. Két kötet jelent meg eddig a Magyar Elzevirek sorozatában és pedig: „A szerelem iskolája” és a „Pajkos történetek”. Pompás kötet, elsőrendű nyomdai kiállítás, érdekes aranyborítékban 198 lel minden könyvkereskedésben vagy Lepagénál; Cluj. Kérje a Rózsavölgyi-kiadványok teljes jegyzékét.

Oltással, rendelettel, fátyollal

védekeznek Franciaország az influenzajárvány ellen

Párisból jelentik: Hapci, hapci!... tüsző az arcomba reggel a postás, a tejestány és az újságárus. Tüsszög a villamoskalauz is, krádog a szomszédom, a matróna, szipákolnak a gyerekek és lemondják az ismerőseim a megbeszélt találkozót. Itt a nátha, tagadhatatlanul itt van.

Spanyoljárvány? A jó Isten tudja csak megmondani, a hatóságok azt állítják, hogy nem és a lapok azt írják, hogy a spanyoljárvány vadul dühög Európa-szerte, de eddig megkímélte Franciaországot.

Való igaz, hogy azok az esetek, amikről tudunk és hallottunk, csak nagyon ritkán mutatnak súlyos tüneteket és ugylátszik, hogy a rendes téli influenzamegbetegedések nem terjednek járványszerűen és általában nem nagyon súlyos a lefolyásuk.

Kétségtelen, hogy valami van a levegőben, mert hiszen különben Sellier közegészségügyi miniszter nem intézett volna külön

körlevelet a prefektusokhoz az ügyben.

Hogy a miniszteri körrendelet részleteire és az influenzajárvány franciaországi állására vonatkozólag részletes felvilágosítást kaphassunk, a közegészségügyi miniszterium illetékes ügyosztályához fordultunk. Az ügyosztály vezetője a következő felvilágosításokat adta:

— Az influenza nátház, vagy spanyoljárvány formájában tulajdonképpen csak a háború éveiben jelentkezett először. Eredetileg a francia és angol hadiflotta legénységének soraiban pusztított súlyos kimenetelű náthajárvány. Az Atlanti-Oceán hadiflottájáról tengerhajók behurcolták a Földközi-tengerre, később a Csendes-Oceánra. A tengerészek érintkezése a szárazföldi hadsereggel hamarosan kiterjesztette a járványt az egész európai kontinensre. Az amerikai csapatok rövidesen behurcolták az Egyesült-Államokba is.

— Hogy visszatérjünk a védekezésre,

Jean Minet, a lillei egyetem orvosi fakultásának tanára kámforos védőoltást ajánl a spanyoljárvány ellen, amely szerinte nem nyújt ugyan tökéletes védekezést, de csökkenti a fertőzés lehetőségét és különösen igen enyhe lefolyásúvá teszi a betegséget abban az esetben, ha a fertőzés mégis bekövetkezik.

— Megállapították az orvosok azt is, hogy a náthajárvány terjedésére igen kedvező talajt terem a túlzott szellemi munka, amely legyöngíti a fizikumot. Azokban az iskolákban, amelyekben a náthajárvány idején a közeledő vizsgák vagy tanulmányi versenyek előkészületeire intenzív munka folyik, gyakran figyeljük meg a járvány vehemens kitörését.

— Egyidőben azt hittük, hogy az alkohol élvezete védőleg és gyógyítólag hat az influenza ellen. Az újabb kutatások szerint ez a feltevés legalábbis vitatható.

— Egy párisi orvosprofesszor, Marchoux dr., újfajta influenzaálc viselését ajánlja, amely hasonlít a női fátyolokra, igen sűrű szövésű és Marchoux szerint védi a nyálkahártyát a levegőben terjedő fertőző anyagoktól. Egyes francia orvosok már hordanak is ilyen álcot, amikor influenzabetegeket látogatnak.

APRÓHIRDETESEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **4 szó 2 lei.**

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig vesznek fel** az Arad-i Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151. Főkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4.

Az AMERIKA vendéglőben

(Calea Saguna és Str. Ep. Ciorogariu sarkán) 726

MA HALVACSORA

Oigányzene.

LEVELEZÉS

Trans... Köszönöm. Kétségbe estem, hogy el kell vesztenem az eddigi táplált reményt, mellyel hűségesen vártam. Maga jobban látja a helyzetet, nem haragszom, örökké imádom.

VIDÉKI T. jelígre levél van a kiadóban. 849

M. D. M.: Megszólított sikertelenül, légy nyugodt csakis téged szeret, imád három. 848

ALKALMAZÁS

MEGBÍZHATÓ minden szobaleányt keresek febr. 16-re. Cím a kiadóban.

TELJESSEN önálló nőlszabó, szabász vagy munkavezető állást keres. Kiss Lajos, Oradea, Str. Petru Maior No. 7. 735

Mindenes leányt telvezek. Cím a kiadóban. 841

Két ügyes leány a hárny, kötött, szövött-aru szakmában, az egyik teljes ellátással, telvéteik. Cím a kiadóhivatalban. 846

Elárusítónót keres fűszer- és ital-mérés üzlet, azonnali telépésre, étkezés és luxussal lakás nélkül. Cím a kiadóban. 842

Kiszolgáló leány, ki a kassza-kezelésben járatos, telvéteik. Cím a kiadóhivatalban.

LAKÁS

Elegánsan butorozott, fürdőszobás, különbejártú szobát keresek a központban. Címeket „Pontos fizető” jelígre a kiadóhivatalba kérek.

HÁROMSZOBÁS, modern, összkomfortos lakás új házban május 1-re kiadó. Str. Duca 20. házfelügyelőnél. 743

4 szobás uccal modern, összkomfortos lakás, a központban, május 1-re kiadó.

VÉTEL ÉS ELADÁS

Haláleset, eladás, költőzködésből kitalyolag veszek készpénzért ócska bútorokat, ruhaneműket, testmennyeket, könyveket, szőnyegeket, ágyneműt, matracokat, hangszereket, makula-ura-papírt, ócskavasat, padlásholmit stb. Vidékre is megyek. Címeket a kiadóba, vagy lakásomra, Str. Gojdu 5. Steiner Sándor. 433

Elsőrangú tejet, higiénikusan palackozva, naponta házhoz szállít Fritz István. Aradul-nou, Cal. Banatului No. 198. Kérjen ingyen próbáltert. 844

BGY új modell dió-háló, kétszékélyes eladó. Str. Stroiescu 16-18. 850

KAPSCH-RADIO 1937!

Megérkeztek a ténylegesen az évi gyártmányok! Beszereshetők nagyban és kis mennyiségben előnyös részletfizetéssel: Hirschmann, G. Lazar-u. 17.

Akinek eladó bu ora, szőnyege, varró és írógépe, bármilyen berendezés tárgya van, sürgősen juttassa el hozzánk, mert legjobban általunk értécsítheti. Zálogtárgyak elhelyezését, zálogcédlák meghosszabbítását legolcsóbban vállaljuk. „Tempo” biz. üzlet Arad, Fischer Ediz-palota (Libraria Diceczana mellett). 5380

Villany-szerelés és azok javítása Villany-műszerek és azok javítása Villany-csillárak és azok javítása Villany-gépek és azok javítása Villany-szerelési anyagok raktára

NAVRÁDI,

Arad, Str. Metianu. 982

KOLONFÉLÉK

Rövid keresztúros zongorát keresek bárbe. Címeket a főkiadóba kérek. 847

Forgóáramu generátor

oca 500 KVA. 5000 V. 250 tura 50 pe. lodusos atmenő hullámmal hozzátartozó apparátusokká, továbbá

Transformátor

500 KVA. 5200—400 V. magas és alacsony fesz. szerk. kettővel használt állapotban, de jó karban kerestetik. Ajánlatokat „Hibátlan” jelgere a kiadóhivatalba kérünk.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

PENTEK, FEBRUÁR 12.

București. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek, háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.00: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállás. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, bel- és külföldi hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15: Utolsó hírek, gabonatőzsde. 18.00: Hírek. 18.15: Délutáni hangverseny. Könnyű angol zene gramofonlemezek. 19.00: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.03: Ion Lapedatu előadása Partenin Cosma-ról. 19.20: Shakespeare művei által inspirált zeneszámok, gramofonlemezek: Romeo és Julia, Otello, A windsori vig nők, Szentiván-éji álom. 20.00: Rádióvettem. Const. Giurescu felolvasása. 20.20: Nicolae Roșu irodalmi előadása. 20.35: Mascagni: „Parasztbecsület”, opera. Gramofonlemezek. A milani Scala művészeinek előadása. Közben 22.55—22.05: Könyvek és folyóiratok. Utána: Leoncavallo: „Bajazzók”, opera. Gramofonlemezek. 23.45: Hírek a külföldről francián és németül. 23.55: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Időjelzés, szemle. (Felolvasás.) 11.45: Az elsőlyedt Grosvenor hajó kincsel. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó, vízállásjelentés. 13.05: Az 1. honvédergályozred zenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. 14.30: Cigányzenekar. 15.40: Hírek. 16.15: Étrend. 17.15: A rádió diákfelőrája. Utána ifjúsági közlemények. (Felolvasás.) 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Kuruzslás és kuruzslók. 18.30: A rádió szalonzenekara. Közben kb. 19: Sportközlemények. 19.50: Egy mozilárol mulatságai. 20.20: Az Operaház előadásának közvetítése. „Sybill.” Operett három felvonásban. Zenéjét szerezte: Jacoby Viktor. Az I. felv. után kb. 21.35: Hírek. A II. felv. után kb. 23.25: A rádió külügyi negyedőrája. Az előadás után kb. 0.25: Hírek angol nyelven. 0.30: Öreg cigányprimások zenekara muzsikál. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.20—19.45: Gyorsírótanfolyam. 20.30—21: Török Gyula emlékezete. 21.05—22.25: Állástalan Zeneszek Szimfonikus Zenekara. 22.30—22.45: Hírek. 22.50—24: Hanglemezek. Bécs. 8.20—9: Könnyű lemezek. 11.20: Zenés iskolai rádió. 13: Lemezek. 15: Cortot lemezek. 16.15: Weber: g-moll zongorahármas. 18.10: Erwald mezzo szoprán dal- és áriaestje. 20.30: Skurawy. Bécsi hangulatok — zenés egybeállítás. 21.50: Szimfonikusok. 23.20: Eszperanto. 23.30: Bécsi schrammelzene.

Breslau. 6: Könnyű zene. 19: Leipzig. 20: Keletisziléziai dalok és táncok. 21.10: Berlin. 21.50: Savonarola és

Borgia herceg, Hangiáték. 23.35: Deutschlandsender. 0.15: Buchal Hermann dalai.

Belgrád. 13: Rádiózenekar. 18.20: Nép-dalok. 18.50: Saxofon. 19.10: Lemezek. 19.30: Dalok. 22.25: Sibelius szerzeményei. 23: Hírek. 23.20—24: Sibelius: I. szimfonia.

Pozsony. 11.10: Magyar hírek. Lemezek. 15: Német és magyar hírek. 16: Rádiózenekar. 19: Magyar műsor. 21.20: Mozart és Beethoven dalok. 22: Egyházi hangverseny.

SZOMBAT, FEBRUÁR 13.

București. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek, háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.00: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállás. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, bel- és külföldi hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15: Utolsó hírek, gabonatőzsde. 15.15: Ora streierilor. 18.00: A rendőrzene-kar fuvóshangversenye. Christache Florea őrnagy vezényletével. 19.00: Időjelzés, időjárásjelentés, aktuálítások. 19.10: A rádió zenekarának szórakoztató hangversenye. Vezényel: Th. Rogalski. 20.05: A rádióegyetem keretében Tudor Vianu tudományos előadása. 20.25: Aurel Alexandrescu régi románcokat énekel. 20.55: A rádió üzenetei. 21.10: Táncczene, Dorel Livianu jazz énekszámjai. 22.30: Rádióhírek, sport. 22.45: Éjszakai hangverseny közvetítése a „Bulevard” étteremből. A Ionel Cristea zenekar játéka. 23.45: Hírek a külföldről francia és német nyelven. 23.55: Utolsó hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Bartók József elbeszéléseiből. (Felolvasás.) 11.45: A Szépművészeti Múzeum lengyel kiállítását ismerteti Balás-Piri László dr. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó, időjárásjelentés. 13.05: A rádió szalonzenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. 14.30: Friss Antal gondolkodik (zongorakísérettel.) 15: Türr István fuvolázik (zongorakísérettel.) 15.40: Hírek, 16.15: Tamás István meséje. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Zenés részletek a „Pezsgőkirály” c. filmből. 18.30: A Nemzeti Szalon Művészeti Egyesület belga képzőművészeti kiállításának megnyitása. 19: Cigányzenekar. 20: Révay Géza csevegése. 20.30: Nagy Margit énekel (zongorakísérettel.) 21: Vigjáték-előadás a Studióban. „Barberine.” Vigjáték három felvonásban. Irta Alfred de Musset. Az előadás után kb. 22.30: Hírek. 22.50: Budapesti Hangverseny Zenekar. Szünetbe kb. 23.10: Időjárásjelentés. 24: Hanglemezek. 1.05: Hírek.

Budapest II. 18—18.25: Az egyszerű és a jó készülék. Zakariás János előadása. 18.30—18.55: Hanglemezek. 19—19.25: Mezőgazdasági felőrá. 19.30—20.25: Hanglemezek. 21.10—21.25: Hírek. 21.30—22.30: Jazz zenekar.

Legújabb jelentéseink:

400 millió fontos „véderőkölcsönt” kíván megszavaztatni a Baldwin-kormány

Atlee őrnagy, a munkáspárt vezére heves akciót indított a váratlan közteher-tervek ellen

Londonból jelentik: Az angol alsóház ülésén Newille Chamberlain kincstári kancellár beszédében kijelentette, hogy a birodalom honvédelmi kiadásai olyan rohamosan emelkednek, hogy nem lehet azokat kizárólag az állam jövedelméből fedezni. Ezért már legközelebb törvényjavaslatot lesz kénytelen beterjeszteni, amely feljogosítja a kormányt bizonyos időszakra, hogy tőkét teremtsen elő vagy az államháztartás feleslegét használja fel a birodalmi honvédelem céljaira. Tervünk lényeges vonása a rugalmasság. A kormány legfeljebb öt éven át honvédelmi célokra 400 millió fontot meg nem haladó tőkét teremthessen elő vagy pedig a költségvetési feleslegét felhasználhassa. Soha nem volt olyan fontos, mint most, hogy a Ház zavartalanul fejthesse ki az ellenőrzés jogát az állami kiadások felett és ezért a kormány el van határozva arra is, hogy minden egyes kisebb kiadási tételt a Ház elő terjeszse.

A kincstári kancellár részletes előterjesztése után Atlee őrnagy, az ellenzéki munkáspárt vezére emelkedett szólásra és a következőket mondotta:

— Az imént nagyon komoly nyilatkozatot hallottunk. A kincstári kancellár ur felhatalmazást akar kérni 400 millió font honvédelmi költség felvételére. Amikor ezelőtt 100 millió fontot vettünk

fel a munkanélküliek javára, ezt akkor az állam csődjének minősítették. Azt kérde, mielőtt a Házat erre a békeidőben példátlan határozathozatalra szólítanak fel, vajon közölni fogják-e velünk a kormány javaslatainak valamennyi indokát és

Nagy tömegekben pártolnak át a felkelőkhöz a spanyol kormánycsapatok

— Váratlan fordulat a londoni be-nem-avaikozási bizottság tárgyalásain —
Franco közeledik Almeria felé

Gibraltárból jelentik: Franco tábornok csapatai Malaga elfoglalása után gyorsan közelednek Almeria kikötőváros felé. Az Echo de Paris tudósítójának jelentése szerint a nemzeti hadak Lopera mellett visszaverték a köztársasági csapatok erős ellentámadását. Ezen a fronton 1200 katona pártolt át a nemzetiekhez, de más frontszakaszon is csoportosan jelentkeznek a valenciai kormány emberei és megadják magukat.

főként azt, hogy mi a nemzetközi helyzet és milyen a honvédelem állása?

Newille Chamberlain közbeszólt: A képviselő urnak inkább a miniszterelnök urhoz kellene intézni kérdéseit!

Atlee őrnagy: Talán a miniszterelnök ur lesz szíves majd felelni, hogy megkapjuk-e a kért felvilágosítást, mielőtt határoznunk kellene?

Baldwin miniszterelnök: A Ház általános védelmi vitát fog tartani, de a kormánnyal megfontolás tárgyává fogjuk tenni, hogy nem volna-e jobb, ha a kormány emlékiratban adná meg inkább a kívánt felvilágosításokat.

Atlee őrnagy: Gondolja meg a miniszterelnök ur, hogy nem tárgyalhatunk olyan javaslatokról, amelyek alapján véve háborus intézkedések, ha nem kapjuk meg azokat az adatokat, amelyekre a kincstári kancellár javaslatát alapítja.

A miniszterelnök ezután bejelentette, hogy szerdán fogja a kormány letárgyalatni a véderőkölcsönt javaslatát.

Amerika lépésekre készül

a külföldi tőke beáramlása ellen!

Washingtonból jelentik: Morgenthau kincstári kancellár nyilatkozatot tett a sajtó előtt és kijelentette, hogy a külföldi tőke beáramlása igen nagy nyugtalansággal tölti el a vezető köröket. Közölte, hogy hétfőn ebben az ügyben megbeszélést folytat a szövetségi jegy-

bankok elnökeivel és a tőzsdeellenőrző bizottság vezetőjével. A kancellár arról nem volt hajlandó nyilatkozni, hogy a kormány milyen intézkedéseket tesz a külföldi tőke beáramlásának megakadályozására.

Pánarab összeesküvés készül Észak-Afrika megnóditására

Az egyiptomi nacionalisták Nahas pasa kormánya ellen

PÁRISBÓL jelentik: A La Republicque jelenti, hogy az egyiptomi nacionalisták összeesküvést szűttek és meg akarták bukztatni Nahas pasa kormányát. Az összeesküvők ki akarták kiáltani Egyiptom teljes függetlenségét. Hivatalos körökben attól tartanak, hogy a pánarab mozgalom átterjed egész Észak-Afrikára.

Cancicov: „Nem jelent inflációt az aranyállomány ujjáértékelése”

A pénzügyminiszter válaszolt Madgearu és Iunian interpellációira

București-ből jelentik: A Kamara mai ülésén Saveanu Cancicov pénzügyminiszternek adta meg a szót, aki Madgearu és Iunian legutóbbi interpellációira válaszolt a Nemzeti Bank aranytartalékának újraértékelésével kapcsolatban. Rámutatott arra, hogy

az aranyállomány újraértékelése távolról sem jelent inflációt és a pénz stabilitásának teljes tekintetbevételével történt.

Az újraértékelés nem államkincstári szükségletek fedezésére történt, hanem eilenkezőleg, a Banca Naționala helyzetének megjavítására.

Cancicov ezután Madgearunak a kormány gazdasági és pénzügyi politikájára vonatkozó bírálatával foglalkozott, amelyről kijelentette, hogy „nem őszinte és nem felel meg a valódi helyzetnek”. A pénzügyminiszter Madgearu több beszédéből és munkájából idézett, amelyekről kimutatta, hogy sok esetben egymással ellentmondásban állanak. Végül azzal fejezte be beszédét, hogy az újraértékelés megerősítette az ország bizalmát a pénzben, amelyet megszilárdított.

A szenátusban Baldescu nyilatkozott a tábori

jelkészek nyugdíjazásával kapcsolatosan, míg Sauciu-Saveanu a bírósági bélyeg (timbru judiciar) alkalmazásáról szólt. Patrautia nemzeti-parasztpárti szenátor a haltermelésre vonatkozólag interpellálta meg a kormányt. Ezután több kisebb törvényt terjesztettek be szavazás végett.

*

Itt írjuk meg, hogy a kormány tagjai csütörtök délelőtt fél 11 órakor minisztertanácsot tartottak, amelyen jóváhagyták a következő tárcák költségvetését: Nemzetvédelmi és hadfelszerelési, vallás és művészeti, közlekedésügyi és közmunkaügyi, pénzügy, igazságügyi, külügyi, ipar- és kereskedelemügyi, miniszterelnökség, iégi és tengerészeti minisztériumok. A legközelebbi minisztertanácsban tárgyalják meg a munka és egészségügyi, a nemzeti nevelésügyi, a földművelésügyi és szövetkezeti minisztériumok költségvetését. Az általános költségvetést a takarékoság jellemzi. A kiadások növelése elsősorban a nemzetvédelemügyi minisztériumnál, valamint az egészségügyi, földművelésügyi, közlekedésügyi és a nemzeti nevelésügyi minisztériumoknál tapasztalható.

A Seba-eset

lenyelországi visszhangja

Varsóból jelentik: Nowachinsky Adolf jobboldali ellenzéki közíró és drámaíró, a csehszlovák-lengyel barátság legfőbb előharcosa a varsói lapokhoz nyílt levelet küldött és közli, hogy a varsói csehszlovák követnek visszaküldte a csehszlovák Fehér Oroszlán-rendet, amelyet a prágai kormánytól a két ország közeledése érdekében kifejtett tevékenységéért kapott. Ezt az elhatározását azzal indokolta meg, hogy Seba követ legutóbb megjelent könyve lengyelelles kitételket tartalmaz és ezenkívül ez a könyv a csehszlovák hivatalos körök helyeslésével találkozott.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS

felel.